

nr. 3 | **iUSBÄRAREN**

UTGIVEN AV JURIDISKA FÖRENINGEN VID STOCKHOLMS UNIVERSITET

Room for individuality, space for success

The business law market is dynamic and ever-changing, which calls for flexibility and diversity. That is why we are looking for individuals with different backgrounds and personalities to be part of our team. If you possess flexibility, imagination and ambition, we can offer you opportunities within Swedish and international business law. Our unique cross-border approach has taken us out into the world, with offices in more than 40 countries, and it could also be your path to an exciting and successful career in international business law.

Take your first step by visiting us at:

www.dlanordic.se

INNEHÅLL

	sida
Redaktörernas ord	4
Ordförandens ord	5
Från Studentpalatset till Norges Högsta Domstol	6
Avund	8
Studentprofilen	10
Hur mår den digitala upphovsrätten?	12
Från stenografi till iPad	14
Om gästfrihet och erkännandet	16
Dölj inte din utländska härkomst!	18
Frågespalt: Arbetsrätt	19
JF: Juristdagarna 2013	20
Folkbanquetten	22
På besök i Genève	22
Olika vägar till affärsjuridikens finrum	26
Nyutexaminerade	30

Foto: Kevin Thyllin

Blondinbella föreläser under JD 2012, s. 20.

Iusbäraren ges ut av Juridiska föreningen vid Stockholms universitet.

Utgivning sker fyra gånger per år och tidningen skickas kostnadsfritt till alla studenter vid Juridiska fakulteten vid Stockholms universitet samt till alla anställda på Juridicum vid Stockholms universitet. Även utvalda advokatbyråer, myndigheter och bibliotek erhåller tidningen kostnadsfritt.

Bidrag Redaktionens förbehåller sig rätten att skära i eller refusera insänt material. För icke beställt material ansvarar ej. I tidningen gjorda uttalanden är endast om så anges att betrakta som JF:s eller Iusbärarens ståndpunkt.

Ansvarig utgivare

Anna da Silva Börjesson
Kontakt: viceordforande@jurstud.com

Chefredaktör

Fredrik Norberg
Kontakt: chefred@jurstud.com

Vice chefredaktör

Petter Danckwardt
Kontakt: petter.danckwardt@jurstud.com

Informationssekreterare JF

Gustav Mellin
Kontakt: infosek@jurstud.com

Grafisk form och layout

Taisia Korenivskaia
Kontakt: taisia.korenivski@jurstud.com

Tryck

Dixa AB, www.dixa.se

Annonsbokning

Sina Amini
Kontakt: annonsansvarig.iusbaren@jurstud.com

Omslagsfoto

US Mission Geneva

Adress

Prescativägen 16
114 18 Stockholm

Får du inte tidningen?

Ring 08 - 15 69 71 eller
maila infosek@jurstud.com

Fredrik Norberg
Chefredaktör 2013

Petter Danckwardt
Vice chefredaktör 2013

chefred@jurstud.com | petter.danckwardt@jurstud.com

Vad sker när vi läser? Ögat följer svarta bokstavstecken på det vita papperet från vänster till höger, åter och åter. Och varelser, natur eller tankar, som en annan tänkt, nyss eller för tusen år sen, stiger fram i vår inbillning. Det är ett underverk större än att ett sädeskorn ur faraonernas gravar förmått att gro. Och det sker var stund.

- Olof Lagercrantz, ur *Om konsten att läsa och skriva*

När vi började planera inför det tredje numret av Iusbäraren så hade vi temat *arbetsmarknad och arbetsliv* för ögonen. Det kändes naturligt: hundratals nya studenter har nyligen börjat på juristprogrammet och Juristdagarna är alldeles runt hörnet. En viktig fråga blir då *Vad som händer efter juristexamen?* Iusbäraren söker svaret på denna fråga. Men det är inte allt.

På redaktionsmötena brukar vi ibland diskutera hur verkligheten ser ut för oss juriststudenter. *Vad är juristprogrammet? Vad är juridik?* Efter att ha arbetat med detta nummer så märker vi att dessa frågor glöder mellan raderna. Resultatet är ett antal texter som adresserar viktiga ämnen för alla juriststudenter.

Läs exempelvis Sina Aminis artikel **Dölj inte din utländska bakgrund, marknadsför den!** där han tar upp något intressant, nämligen att den utländska bakgrunden är "en ovärderlig tillgång och ett strategiskt konkurrensmedel" i jakten på jobben.

För nya juriststudenter och även för dem som ännu inte kommit så långt in på programmet så är det kanske ingen självklarhet, men vår utbildning har en spännande verklighet: den består av en mångfald av möjligheter samtidigt som den är fragmenterad. Dino Susics artikel **Från Studentpalatset till Norges Högsta Domstol** beskriver till exempel hur det är att läsa den spännande specialkursen *praktisk europaprocess* – en kurs där du får sätta dig in i de mänskliga rättigheterna. Jämför detta med juristen Peter Ahlströms analys av dagens immaterialrätt i **Hur mår egentligen vår digitala upphovsrätt?** där han kommer fram till att jurister måste våga vara kreativa.

Detta nummer av Iusbäraren uppmärksammar praktik och engagemang parallellt med juristutbildningen. Om du har funderat på att praktisera utomlands, läs då Andrea Hemmings text om **Juridikstudenter på vift i en internationell metropol**; en skildring av det "smörgåsbord" av möjligheter för den som satsar på en karriär utomlands. Är du sugen på att engagera dig i Juridiska föreningen? Studenten Anna Larsson ger tips i **Studentprofilen**. Läs även **Folkbanquetten anno 2013**. Vi rekommenderar också att du kommer på Iusbärarens nästa redaktionsmöte. Vi söker alltid drivna och ambitiösa studenter till redaktionen.

Slutligen frågar vi oss även vad som händer när en korrekt lag är "olaglig". Hjärtats lag möter statens genom en filosofisk analys av författaren Jonas Hassen Khemiris öppna brev till justitieminister Beatrice Ask i artikeln **Om gästfrihet och erkännande**.

Välkommen till ett nytt läsår! Vi vill även ta tillfället i akt och varmt välkomna Sara Wilhelmina Hovi, ny redaktör för Iusbäraren.

Sommaren har seglat förbi och förväntansfulla blickar vi framåt mot en ny termin med Juridiska Föreningen. Till alla nya studenter vill vi säga: välkomna till Sveriges mest sökta utbildning, och till alla gamla studenter vill vi säga: välkomna tillbaka! Vi hoppas att ni är utvilade efter sommaren och redo för ett fullspäckt höstschema med både studier och JF. Som vanligt börjar hösten med att en ny kull JIKare ska ”sparkas” in med hjälp av fadderiet som har planerat aktiviteter med allt ifrån amazing race till proppenturning.

Under våren arbetade vi med att återuppliva mentorskapsprojektet som har legat på is ett tag. Mentorskapsprojektet startades upp första gången 2007 och det är i ny form som det kommer tillbaka i höst. Vi ser fram emot att se hur det kommer att utkristallisera sig.

De senaste åren har intresset för Juridiska Föreningen växt ordentligt och det är tack vare alla fantastiska medlemmar som föreningen utvecklas och drivs framåt. Resultatet av engagemanget har bland annat visat sig i att vår arbetsmarknadsmässa har växt och blivit större och bättre år efter år. I slutet av oktober är det återigen dags för Juristdagarna som är kronan på verket för vår arbetsmarknadsfrämjande verksamhet. Det är Sveriges största arbetsmarknadsmässa för jurister och vi rekommenderar alla studenter att besöka den, samt titta förbi några av de seminarier och föreläsningar som anordnas i anslutning till Juristdagarna.

I slutet av våren var JF stolta värdar för Folkbanquetten då vi fick besök av vår systerförening Codex från Finland. Mer om besöket kan du läsa i ett reportage längre bak i tidningen. Under hösten fortsätter verksamheten i vanlig ordning med fotboll på onsdagar, pubar på torsdagar och husbandet fortsätter att repa, även de på onsdagar. Vi ser också fram emot en spännande kvällskurs som kommer att arrangeras tillsammans med en av våra samarbetspartners.

I november är det äntligen dags för Stockholms Nordiska vecka då vi välkomnar hit juriststudenter från hela norden. Veckan avslutas traditionsenligt med Juridiska Föreningens årsbal som för andra året i rad hålls på Hasselbacken och vi hoppas få se så många som möjligt av er där!

Jonas Sjöberg | **Anna da Silva Börjesson**
Ordförande 2013 *Vice ordförande 2013*

Från Studentpalatset till Norges Högsta domstol

I början av år 2013 valdes en grupp juriststudenter ut för att tävla och plädера i Nordiska rättegångstävlingen i mänskliga rättigheter för advokatklubben St Erik. Det här är en berättelse om deras resa från ansökan till plädering inför Europadomstolens domare

Vi befinner oss i Oslo den 16:e juni 2013. Det är proppfullt i rättegångssalen i Norges Høyesterett, motsvarigheten vill Sveriges HD. Det är knäpptyst och jag ska precis inleda min sakframställan som ombud för klagandena i det fiktiva målet *Klamm och Siste Olje AS mot Nordiska Unionen*.

Framför mig så sitter det fyra domare från Europadomstolen och ett danskt justitieråd. Bakom mig sitter min kollega

och replikväxlare Elin Thyr. Bakom henne sitter resten av lag Sankt Erik med Malin Bergwik, Ola Linder och Moa Knuuttila i spetsen som ombud för staten. De har precis gått en match mot Schjødts klagandelag. Där sitter de tillsammans med resten av klubben som rest till Oslo för den nordiska rättegångstävlingen i mänskliga rättigheter inom ramen för kursen *Praktisk europaprocess*. Även medlemmar i alla de andra elva resterande klubbarna från Norge, Danmark, Island

och Finland sitter på åhörarbänkarna. De väntar alla på att finalen i tävlingen ska fortsätta.

Bredvid mig på den fina talarbänken står en kanna med vatten. Jag fyller ett glas. Förbereder mina manuskort. Tänker positivt och påminner mig själv om att det här är vår klients sista chans att få upprättelse. Min röst bryter tystnaden: "Ärade europeiska domare!"

Redan den tionde november förra året blev jag och många andra inbjudna till en informationskväll på Civil Right Defenders kontor i Gamla Stan. Då var det endast en smutt otrolig fantasi att vara i den position som jag just beskrivit. Den 17:e december var det sista ansökningsdag för kursen. I slutet av januari kallades alla sökanden till intervju av klubbarna i Stockholm. Klubbarna utgörs i majoritet av tidigare tävlanden och numera praktiserande jurister och advokater på bland annat UD, MSA, Centrum för rättvisa och Lewis & Partners. Det mesta görs på ideell basis men kompetensen är oerhört hög och viljan att lära ut lika så. Ett exempel på

det är att tre seniora medlemmar i Sankt Erik – som är en av dessa klubbar – var ombud när smygfilmningsmålet togs upp i Europadomstolens Grand Chamber i våras. Tre kvällar efter varandra intervjuades vi av tre klubbar som samtliga hade ambitionen att välja ut de lämpligaste studenterna till sitt lag med syfte att som klubb göra bra ifrån sig i tävlingen.

Morgonen den 19:e januari klockan 08.00 skulle klubbarna börja ringa de personer som de ville ha med i sina lag. Med viss ångest så vaknade jag på fredagsmorgonen och började förbereda mig på det värsta: en lång väntan och eventuellt på att ingen skulle ringa. Det är svårt att förklara känslan som infinner sig av att behöva vänta på ett avgörande telefonsamtal som kan komma när som helst eller inte alls. Har du varit med om något liknande så förstår du säkert. Misstag man gjort och saker man varit osäker på flyter liksom upp till ytan. Min ångest var ett tydligt tecken på hur mycket jag ville komma med i kursen. Som tur så var ringde telefonen. Till min stora glädje tackade jag ja till Club St Erik.

För oss i lag Sankt Erik startade kursen med en utbildningshelg under påskhelgen. I ett vintervårigt Gamla Stan blev vi skolade och framförallt inspirerade i Centrum för rättvisas lokaler. Det var två långa dagar men den roligaste utbildningen på länge. Utbildningen var av blandad karaktär och omfattade bland annat en genomgång av Europakonventionens grunder men tog också upp teorier om gruppdynamik. Vi blev rekommenderade att snabbt passera konfliktfasen för att som grupp gå in i effektivitetsfasen. Under en lång tid var det något vi skämtade mycket om.

”Oj, är vi i konfliktfasen nu?” lydde det stående skämtet som allt som oftast garanterade skratt från oss alla och som lättade upp stämningen.

Pressen började bitvis men stadigt öka. Vi hade en månad på oss att producera två inlagor utifrån ett fiktivt händelseförlopp. Seniorerna i klubben skämtade friskt om att vi skulle ta hem hela tävlingen medan laget i stunder mest var oroliga för om vi skulle gå vidare från grundomgången. När alla firade skvalborg, kvalborg, valborg och finalborg satt lag Sankt Erik ute på landet bara några mil från Uppsala och hade ett slags kris. Så länge som vi höll oss borta från Instagram

och valborgsuppdateringarna skulle det bli trevliga dagar. Nog kände vi en viss glädje när en intensiv men kort hagelskur svepte över Uppsalaområdet. Tyvärr var den just det, kort, och vår skadeglädje blev inte särskilt långvarig...

Mycket kan sägas om den påfrestande men mycket roliga tid som handlade om att bli så bra som möjligt inför tävlingshelgen i Oslo. Jag kan bara säga att vi alla i laget lärde oss otroligt mycket. För mig handlade kursen om relationen till de andra personerna i laget och om hur vi trots våra olikheter och åsikter blev ett sammansvetsat lag. Under den jobbiga tiden bildades ett band mellan oss – vi satt ju alla trots allt i samma båt och vi var beroende av varandra för att flyta och komma framåt. Med varandras hjälp diskuterade vi tills våra hjärnor inte orkade mer. Vi utgick alltid ifrån att det fanns en twist som vi kanske hade missat. Vi åltade formuleringar i händelseförloppet och ibland kändes diskussionerna oändliga. Tillsammans lyckades vi ändå ta steg efter steg. Värdefulla lärdomar från våra seniora medlemmar utgjorde en ovärderlig del av våra framgångar.

Jag tog tid på mig i den proppfulla rättegångssalen; jag försökte dämpa

skakningarna och dricka vatten utan att spilla ut hela innehållet i glaset. Det alla hade kämpat för men inte vågat hoppats på hade hänt: vi var i final!

Jag levde ut och insåg att vi inte hade något att förlora. Det hela var snart slut. Efter grundomgången och semifinalen kände jag mig varm i kläderna. Jag behövde inte mina manuskort. Jag dunkade näven i det karaktäristiska podiet, och basunerade ut att mina klienters grundläggande rättigheter hade kränkts. I femton minuter höll jag på. I ytterligare tio minuter krossade Elin Thyr resterande motargument. När hon var färdig, var allt slut. Det fanns inget mer att göra. Vi hade gjort vårt, och vi var väldigt stolta över oss själva.

Vi vann dock inte finalen och kom sammanlagt tvåa. Nu väntar nästa års upplaga av tävlingen som går av stapeln kommande vår. Då får vi som varit med och tävlat i år titulera oss seniorer. Då får vi sätta våra förhoppningar på nästa års lag. Kanske blir du en av sex lagmedlemmar?

Dino Susic

AVUND

Avund är den skugga som framgången kastar
- Robert Lembke

Hur stor påverkan har egentligen avund och konkurrens i vardagslivet? Vad får oss att till exempel ange andra människor? En strävan efter rättvisa? Jämlikhet? Eller är det avund?

I detta nummer behandlar vi bland annat temat arbete. Hur yttrar sig Avund i arbetslivet?

I ett konkurrenssamhälle så finns det vinnare och förlorare. Konkurrens är ett faktum, särskilt i arbetslivet. Det är då lätt hänt att den förlorande parten känner avund mot den som har lyckats bättre. "Konkurrensen är således avundens grundförutsättning" skriver Marta Cullberg Weston i boken *Avund och konkurrens*. Alla känner väl till den dramatiska myten om Snövit och den elaka Drottningen – "Den som vackrast i världen är..." – som lider enormt av den plötsligt uppstådda konkurrensen och av avund till Snövits skönhet och ungdom.

Det finns två typer av avund enligt psykologerna Barbro Lennéer Axelsson och Ingela Thylefors. Det finns dels avundsjämförelser som stimulerar en person till en strävan efter att få eller ha samma saker som en annan; en positiv kraft. Dels en mer destruktiv form; missgynnsam avund som gör att personen inte unnar andra att få det

man själv inte har. Den känslan visas eller uttrycks sällan öppet, utan uttrycks i stället genom exempelvis ironiska kommentarer, mobbning, aggressivitet, förtal eller tystnad. Båda dessa former av avund är vanliga på arbetsplatser. Vår avundsjuka växer till liv om någon är mer framgångsrik, särskilt om personen ingår i samma grupp som man själv. Den kan till exempel väckas av att en person har ett bättre förhållande till chefen. Det kan också vara så att man känner sig avundsjuk på dem som har större frihet på arbetsplatsen eller får mer intressanta projekt, en högre lön, med mera.

Ett annat skäl kan nog vara att en elev har bättre betyg eller på andra sätt utmärker sig positivt. Det är lätt att se paralleller mellan arbetsplats och universitet, mellan chefer och föreläsare, mellan löner och betyg.

Konkurrensen och avunden kan stimulera oss att sträva efter att nå våra mål och att utveckla vår kapacitet men kan tyvärr också leda till bitterhet, och hämnd.

Den svenska avundsjukan

Det talas ibland om "den svenska avundsjukan", att avundsjukan är något typiskt för den svenska kulturen. Ligger det någonting i det?

I de nordiska länderna har den så kallade jantelagen förr hållit avunden i schack. Även om den kallas för Jantelagen var det inte fråga om en lag som sådan, utan om ett slags kulturell

regel; det var inte tillåtet att förhäva sig, eller skryta om vad man kunde eller hade. Dessa regler skulle följas för att se till att inte väcka avund hos andra.

Det var Aksel Sandemose, en dansk-norsk författare, som i sin roman "En flykting korsar sitt spår" som skrev ned Jantelagens tio budord:

Du skall inte tro att du är något.

Du skall inte tro att du är lika god som vi.

Du skall inte tro att du är klokare än vi.

Du skall inte inbilla dig att du är bättre än vi.

Du skall inte tro att du vet mera än vi.

Du skall inte tro att du är förmer än vi.

Du skall inte tro att du duger till något.

Du skall inte skratta åt oss.

Du skall inte tro att några bryr sig om dig.

Du skall inte tro att du kan lära oss något.

Psykologerna Lennéer Axelsson och Thylefors har gjort en ny tolkning av fenomenet "den svenska avundsjukan". Istället för att se det som ett otrevligt karaktärsdrag så betraktar Axelsson och Thylefors det som ett utslag av "vår egalitära inställning":

"Sannolikt är det så att i en jämförelsevis väl utvecklad demokrati med strävan efter jämlikhet och rättvisa blir också avundsjukan starkare i syfte att bevaka och bevara demokratin."

Avund och Angiveri

Ordet angiveri är för många ett laddat ord. Att ange någon innebär att informera en myndighet eller polisen vid misstanke om brott. Är angiveri ett sätt att bevaka och bevara demokrati, jämlikhet eller rättvisa? Kanske.

Kristian Borg uttrycker sig om angiveri i Fria Tidningen, www.fria.nu:

Vi associerar vanligen ordet angivare till de gamla öststaterna, framför allt DDR och säkerhetspolisen Stasi. Efter den 11 september har ordet fått ny kraft. Den amerikanska USA Patriot Act tillåter bland annat FBI att begära uppgifter från bibliotekens låneregister

om vem som läser vad. Folk uppmanas att kontrollera sina grannar och tipsa polisen om de ser något misstänkt. Men det är inte bara i USA som medborgare och anställda uppmanas att ange sina medmänniskor. Både svenska myndigheter och bolag uppmanar allmänheten att tipsa om beteenden som inte anses acceptabla.

För ett par månader sedan skrev bland andra tidningen Metro om den så kallade svenska avundsjukan som leder till angiveri. Tydligt är det så att nära hälften av Försäkringskassans utredningar påbörjas efter det att privatpersoner har lämnat in tips. Angiveriet leder dock sällan till något eftersom nio av tio av dessa utredningar läggs ned. Orsakerna kan vara å ena sidan att det rör sig om rykten eller löst skvaller, och å andra sidan att anmälarna är anonyma och att det då kan vara svårt att gå vidare med utredningarna. I en del fall är det en och samma person som anmäler omgivningen flera gånger.

Enligt terapeuten Jonas Gåde så finns det flera orsaker. En kan vara att en människa lider av ångest och väljer

att projicera den på andra. Dels kan det finnas en missunnsamhet eller besatthet över någonting. Till exempel kan personen känna sig övertygad om att grannen fuskar på något sätt, exempelvis genom att få sjukpenning, arbetslöshetsersättning eller bostadsbidrag som han eller hon inte är berättigad till. Det kan också vara så att den svenska avundsjukan finns i vår kultur och att vi påverkas av det.

Det stämmer att både Försäkringskassan, Skatteverket och Migrationsbyrån gärna tar emot tips från allmänheten. Allmänheten lämnar uppenbarligen in tips. Anledningarna kan vi fundera över. Det är en sak att de flesta ogillar bidragsfusk; det kan tyda på en "svensk strävan" efter jämlikhet och rättvisa. Det är en annan sak att de flesta anmälningarna till åtminstone Försäkringskassan verkar sakna belägg. Det kan tyda på en missunnsamhet, *avund gentemot den andre*.

Cristina Keskitalo

Vi letar efter den vassaste kniven i lådan

Hammar skiöld & Co är en affärsjuridisk byrå som vänder sig till större företag och organisationer. Det som utmärker oss är att vi har de riktigt stora och intressanta uppdragen. De som kräver mest och väcker störst uppmärksamhet.

För att det ska vara möjligt måste vi, även i framtiden, ha de allra bästa juristerna. Nu söker vi kontakt med studenter och nyexaminerade jurister som siktar högt och som är villiga att jobba hårt för att nå sitt mål.

Har du vad som krävs? Skicka då din ansökan till rekrytering@hammarskiold.se.

Läs gärna mer om oss på www.hammar skiold.se och se vår företagsfilm på Careerbook.

HAMMARSKIÖLD & Co

www.hammar skiold.se

STUDENTPROFILEN

ANNA LARSSON

Ålder? 23 år

Familj? Mamma, pappa, låtsasmamma, låtsaspappa, en bror, en halvbror och fem låtsassyskon.

Intressen? Ridning och hästar, träffa kompisar.

Arbetsplats: Byrå med inriktning humanjuridik. Har tidigare arbetat på häkte.

Favoritkurs? Straffrätt och IP-rätt.

Anna Larsson är juriststudenten som tycker om att ha många järn i elden. Under hela studietiden har hon varit aktiv i Juridiska Föreningen samtidigt som hon har hunnit med att skaffa sig erfarenhet från arbete på både häkte och byrå. Hennes knep för att hinna med allt? Se till att ha roligt!

Har du alltid velat bli jurist?

Nej, jag skulle bli någonting med hästar från början. Hippolog eller veterinär. Men jag läste samhällsvetenskapliga programmet på gymnasiet så det var ju lite fel linje. Det var faktiskt min låtsasmamma som sa att jag skulle passa som jurist, så då tittade jag på det och sedan dess har det känts helt rätt.

Vad har du för drömyrke?

Någonting inom brottmål. Jag är väldigt insnöad på åklagare just nu eftersom man då får jobba mer utredande med brott. Sen har jag alltid velat vara rättsvis, så det är nog det som lockar. Men jag jobbar på en byrå med försvarare så vi får väl se om det ändras.

Du är ju med i Juridiska Föreningen. Vad gör föreningen i stort?

Föreningen jobbar mycket för att studietiden inte bara ska vara att plugga utan att man ska känna att man kan göra något mer med studietiden. Vi jobbar

mycket med studiesocial verksamhet och för att knyta kontakter inom arbetslivet.

Vad är din uppgift i föreningen?

Nu är jag vice projektledare för Juristdagarna, men jag började i Klubbmästeriet redan under JJK:en. Det var lite av en självklarhet, min bror pluggade till civilingenjör och han rekommenderade mig att engagera mig så mycket jag kunde eftersom han tyckte att man ska göra mer under studietiden än att bara plugga. Han gjorde det och tyckte att det var jättekul. Så det första jag gjorde i princip var att ta kontakt med Klubbmästeriet och sen blev jag fast. Förra året satt

jag i Juridiska Föreningens styrelse som Borgmästare och hade hand om Juristernas hus samtidigt som jag även var vice Klubbmästare.

Vad gör du som vice projektledare?

Jag är med och har hand om Juristdagarna, vilket är en arbetsmarknadsmässa för juriststudenter som hålls en gång per år. Det består först och främst av själva mässan, som i år hålls den 17 oktober. Förra året var det hundra olika utställare från olika byråer, företag, organisationer, myndigheter och föreningar som ställde ut. De visar upp vad man kan jobba med som jurist. I och med att juristyrket är så

brett så jobbar vi väldigt mycket med att få ett så varierat utbud av utställare som möjligt. Sen är det ju en chans även för utställarna att få kontakt med studenter, vi har exempelvis kontaktsamtal där utställare kan träffas lite mer privat med studenter. Ibland kan de ha en riktig arbetsintervju och ibland kan det bara vara att man får chans att sitta och prata och se vad studenten vill, det är väldigt givande.

Vad mer kan man göra dessa dagar?

Två veckor innan själva mässan så har vi något som heter JD Career Week. Där kan man få hjälp med CV-granskning,

öva sig under fiktiva intervjuer och göra olika tester. Dagen innan mässan har vi även något som heter Da'n före da'n, då det kommer olika personer som arbetar med juridik och håller föreläsningar om allt möjligt som kan vara intressant för studenterna att lyssna på.

Vad har du för tips till studenter som vill engagera sig?

Haffa tag i någon som du vet är aktiv i föreningen. Gå på event och allt annat som föreningen organiserar. Sen finns det även kontaktuppgifter på Juridiska föreningens hemsida, www.jurstud.com.

Vad finns det för olika delar i föreningen som man kan engagera sig i?

Det finns så mycket att göra, föreningen är ju väldigt stor. Fadderiet är väldigt populärt, då är man fadder en termin. Det innebär att man som fadder till JIK:arna gör olika aktiviteter med dem och finns som stöd om de har frågor. Mina faddrar hjälpte mig jättemycket, de gav tips inför tentan och var allmänt peppande och välkomnade. Annars finns ju till exempel Underhållningsmästeriet, som brukar uppträda på fester och Idrottskommittén, som bland annat har anordnat skidresor till Åre. Jag åkte med ett år och det var hur kul som helst. Ett annat förslag är Internationella kommittén. Jag har inte själv varit aktiv där, men man kan vara fadder för internationella studenter och åka på Nordiska veckor. Det är något som jag måste göra innan jag tar examen, det verkar riktigt roligt!

Tror du att du kan ha nytta av ditt föreningsarbete i framtiden?

Absolut, det har hjälpt mig hur mycket som helst. Både socialt, man lär känna och jobbar med många olika människor, men det har också gett mycket erfarenhet. Man lär sig att hantera stress och olika typer av konflikter. Vi har ju kontakt med många olika människor, myndigheter och liknande och när jag var med i styrelsen fick jag en inblick i hur styrelsearbete fungerar, sådant är alltid nyttigt.

Du jobbar extra på en byrå med inriktning humanjuridik. Är det därför som du har blivit intresserad av brottmål eller var du det redan innan?

Det har nog legat i redan från början, att jag har intresserat mig mer åt det humana hållet. Jag jobbade på ett häkte tidigare och det var svårt att inte bli berörd av alla människor man träffade, man får en helt annan syn på verkligheten. Affärsjuridiken har aldrig riktigt lockat mig.

Hur hinner du med att både jobba, plugga och vara så engagerad i föreningen?

Jag har alltid gillat att ha mycket grejer att göra. Det blev lite ifrågasatt förra året, ifall jag verkligen skulle ta på mig både en styrelsepost och en ämbetsmannapost, men jag kände att jag skulle klara av det. Eftersom jag tycker att det som jag håller på med är kul så fungerar det. Man måste bara lära sig att prioritera, lägga upp en bra plan och se vad som är viktigast. När jag tog studenten hade jag precis sålt min ponny och då tänkte jag att jag bara skulle ta det lugnt den sommaren. Det funkade någon månad och sen var jag jätteuttråkad.

Vad tar du med dig från jobbet på häkte och advokatbyrå till framtiden?

Det är främst att få se den praktiska och verkliga delen av juridiken. Juristutbildningen är väldigt teoretisk, man kan läsa i boken och lära sig paragrafer men sen när man väl sitter där i praktiken så är det helt annorlunda. Det finns ju väldigt mycket som man inte lär sig som man egentligen borde lära sig.

Tycker du att utbildningen ska vara mer praktisk?

Ja det tycker jag, samtidigt så är det svårt just för att juridik är så brett. Man kan ju jobba inom så många olika områden, vilket gör att det blir svårt att specialisera det mer än vad man redan gör genom olika kurser. Alternativet skulle vara att dela upp det redan från början. Men det är väl så med alla utbildningar egentligen, att det är helt annorlunda när man väl kommer ut i verkligheten. Så jag tror att det är svårt, men lite mer verklighetsinblick skulle jag vilja ha. Man kastas ju ut i någonting som man inte känner igen överhuvudtaget. Därför är jag jätteglad att jag har fått in en fot och får lära mig litegrann. Det ger ju ändå en inblick i vad det är som jag kommer att arbeta med i framtiden, hur det fungerar.

Till sist, har du något tips till andra studenter?

Det är väl att alla borde göra någonting mer med sin studietid. Att ta tillvara på den. Jag ångrar verkligen inte att jag tog steget och var aktiv redan från början för att det har blivit så mycket roligare. Jag vet inte vad jag hade gjort utan det. Det är mitt tips, att engagera sig i det som du tycker är kul. Det är värt det!

Hannah Boman

HUR MÅR VÅR ”DIGITALA UPPHOVSRÄTT” EGENTLIGEN?

Upphovsrätten har blivit ett hett område inom juridiken. Upphovsrätten utsätts dock för stora prövningar, inte minst genom den nya tekniken, men framförallt på grund av misstron hos den yngre generationen; en misstro mot det upphovsrättsliga systemet. Det är just därför som detta område är så glödande: det kommer att krävas kreativa, oortodoxa lösningar för att hitta nya effektiva vägar. Det skriver Peter Ahlström, Associate på Advokatfirman Hammariskiöld & Co.

I våras fick jag och en kollega förmånen att hålla en talarpub på Juristernas Hus. Temat var ”Efter Pirate Bay och iPhone – Hur mår upphovsrätten?”.

Denna fråga är kanske inte den lättaste att besvara men ämnet – den ”digitala upphovsrätten” – är ett synnerligen högaktuellt ämne som ger upphov till många och långa intressanta debatter. Detta märkte vi också hos studenterna, som kom med många intressanta synpunkter och åsikter.

När man diskuterar upphovsrätt på internet så är det dock viktigt att komma ihåg att den ”digitala upphovsrätten”, namnet till trots, innefattar mycket mer än bara juridik. Det handlar också om kultur- och generationskrockar, och då tänker jag väl främst på många ungdomars syn på och inställning till fildelning på internet. Exempelvis så har jag personligen mycket svårt att acceptera argumentet om att illegal fildelning (på något outgrundligt sätt) skulle kunna legitimeras genom yttrandefriheten, något som man ofta får höra i diverse debatter. Däremot tror jag att man som verksam jurist (eller politiker, rättighetsinnehavare eller gemene man i övrigt) måste försöka *förstå* varför dessa argument gång på gång lyfts fram, i syfte att en vacker dag *kanske* kunna närma sig en lösning på fildelningsproblematiken.

En intressant aspekt som ibland nämns i denna diskussion handlar om ”fildelningskulturens” historiska bakgrund. Denna ”kultur” har till stor del sina rötter i den *gamla hackerkulturen* som, grovt förenklat, ställde sig frågan: ”Vems är internet?” Eftersom hackerkulturen utgår från devisen ”Internet är vårt”, så kan man kanske något lättare ta till sig - utan att för den delen acceptera! - argumentationen kring fildelning och yttrandefrihet.

Upphovsfrågorna kan många gånger också involvera diverse andra konflikter; juridik kontra politik och inte minst

juridik kontra teknik. Ett citat som jag personligen tycker passar i sammanhanget myntades förra året av Neelie Kroes (vicepresidenten för EU-kommissionen som bl.a. ansvarar för ”The Digital Agenda for Europe”). Hon menar att ”we can’t look at copyright in isolation: you have to look at how it fits into the real world”. Uttalandet är enligt min mening ganska *spot on* och beskriver också hur det är att jobba med dessa frågor som biträdande jurist på en advokatbyrå. Det är en sak att läsa bestämmelserna i upphovsrättslagen, men att tillämpa juridiken på verkligheten, eller verkligheten på juridiken, är inte alltid så enkelt (men samtidigt är det just det som gör ämnet så spännande och stimulerande att jobba med).

Klienterna efterfrågar alltså klara och tydliga råd som ska kunna tillämpas i praktiken och *inte* en så kallad ”öken-PM” med långa utläggningar om juridikens ”å ena sidan” och ”å andra sidan”.

Vad är det då som hänt på upphovsrättsens område på internet de senaste åren? Ett uttömmande svar lämpar sig knappast i detta forum, men jag vill gärna göra några nedstamp på områden som jag tycker är extra intressanta.

Domen i det så kallade Pirate Bay-målet har väl knappast gått någon obemärkt förbi. Tre av grundarna av fildelningstjänsten Pirate Bay dömdes av Svea hovrätt till fängelse för *medhjälp* till brott mot upphovsrättslagen. Grundarna åtalades således inte för att *själva* ha spridit upphovsrättsligt skyddat material, utan för att ha gjort det möjligt för *användarna* av fildelningstjänsten att fildela material. Domstolen dömde dessutom ut ett relativt stort skadestånd på cirka 46 miljoner kronor. Ibland stöter jag på frågan hur verkningsfull denna dom egentligen var (eller är). Surfar man in thepiratebay.org idag så märker man snabbt att hemsidan fortfarande är ”up and running”.

Är det då befogat att påstå att domen är värdelös? Absolut inte. Och det av flera skäl. För det första så skickade Sverige en tydlig signal, inte minst tillbaka till USA, om att Sverige inte är något ”piracy haven”. För det andra fick vi ett prejudikat (HD meddelade inte prövningstillstånd) som tydligt visar att söktjänster som används för illegal fildelning utgör en olaglig verksamhet som kan resultera i fängelsestraff och kännbara skadestånd. Domen visar alltså att det är möjligt att nå framgång med medverkanstalan i mål om upphovsrättsintrång på internet. Domen innebar något nytt.

Förra året meddelades det ett tiotal fällande domar som handlade om illegal fildelning. Ungefär hälften av domarna handlade – i likhet med Pirate Bay-målet – om medhjälp till brott mot upphovsrättslagen. Som exempel fälldes bland annat huvudpersonerna bakom fildelningstjänsterna swetorrents.org samt The Student Bay (grundaren av The Student Bay kom för övrigt på den inte alltför genomtänkta idén att fildela kurslitteratur på nätet).

Ett särskilt intressant mål handlade om en 26-åring från Värmdö som i hovrätten tidigare i år dömdes för att olovligen ha laddat ned 60 filmer och för att ha överfört 57 filmer till allmänheten via ett så kallat *BitTorrent-program*. 26-åringen dömdes till böter på 8 000 kronor. Denna dom har resulterat i att riksåklagaren valt att överklaga domen till Högsta domstolen (som i skrivande stund precis beviljade prövningstillstånd) i syfte att få till stånd ett strängare straff. Riksåklagaren anser att brottet ligger på fängelsenivå men att straffet i detta fall kan

stanna vid villkorlig dom i förening med böter. Anledningen är att det handlar om ”flerfaldig och likartad brottslighet som begås vanemässigt”, det vill säga allvarlig brottslighet där det behövs ett tydligt prejudikat från HD. Sen ska man inte heller glömma bort att ett prejudikat med fängelsestraff ger polis och åklagare ytterligare verktyg i form av till exempel husrannsakan i kampen mot den illegala fildelningen. Det ska onekligen bli spännande att följa utvecklingen i målet.

IPRED är ett annat spännande område. Här får man väl dock numera säga att ordningen är någorlunda återställd. Det första pilotmålet som handlade om den (då) nya ”IPRED-lagen” (”ePhone-målet”) avgjordes av HD i december förra året efter rättsliga turer ända upp i EU-domstolen. IPRED-lagen brukar man lite slarvigt kalla möjligheten att vid domstol begära ut uppgifter om till exempel namn och adress på en användare bakom en viss IP-adress, förutsatt att rättighetsinnehavaren gör det sannolikt att ett upphovsrättsintrång har skett, ett så kallat ”informationsföreläggande”.

I ePhone-målet, som handlade om ljudböcker som olovligt tillgängliggjorts på en FTP-server, konstaterade EU-domstolen att Datalagringsdirektivet inte hindrade en utlämning enligt IPRED-lagen. HD kunde därefter fatta beslut om informationsföreläggandet vilket resulterade i att internetleverantören ePhone vid vite ålades att lämna ut uppgifterna till ljudboksförlagen. Då processen tagit lång tid, drygt 3,5 år, har antalet andra IPRED-mål hittills varit begränsat. Förhoppningen är nu att systemet med informationsföreläggande efter ePhone-målet ska flyta på med snabbare beslutsprocesser i domstolarna.

I detta sammanhang är det också viktigt att inte glömma bort den andra sidan av fildelningsmyntet, nämligen den *legala* fildelningen. På detta område är det såklart de legala musiktjänsterna som står i framkant. Idag är det väl mer eller mindre uppenbart att musiktjänster såsom *Spotify* är här för

att stanna (och utvecklas) men det är mycket kul att se att även streamingtjänster på filmsidan (så kallade *Video On Demand/VOD-tjänster*) har börjat etablera sig. Förra året så dök ett stort antal av dessa VOD-tjänster upp på marknaden – till exempel *Netflix*, *Filmmet* och *HBO Nordic*.

Jag tycker personligen att det är ganska bekvämt att streama en film direkt i sin Smart-TV eller dator. Det finns dock ett kommersiellt ”problem” (snarare än ett juridiskt problem) med VOD-tjänsterna: det är inte sällan som den filmen man är intresserad av att se inte finns tillgänglig just där och då. En viktig anledning till detta grundar sig i filmbolagens och filmleverantörernas affärsmodell med så kallade ”release windows” eller ”visningsfönster” som det kallas på svenska. Varje ”fönster” har en exklusiv rätt att visa filmen. Först ska filmen visas på bio under cirka tre till fyra månader varefter filmen normalt görs tillgänglig på DVD/BlueRay samt som PPV (”styckehyr”) på nätet. Först därefter är filmen – som huvudregel – tillgänglig för streaming. Det handlar med andra ord om ett klassiskt ”utbud-vs-efterfrågan”-problem. En annan anledning till att utbudet kan skilja sig åt mellan de olika streamingtjänsterna är att VOD-tjänsterna normalt inte har samma leverantör av film, utan är beroende av de leverantörer som är villiga att teckna avtal med dem. Jag tror dock att den nuvarande ordningen till viss del kommer att ändras framöver.

Filmstreaming har dock också sin mörka sida; en baksida som växer med en oroväckande fart. I detta fall handlar det om de aktörer som *olovligen* streamar film till allmänheten. I takt med att teknikutvecklingen rusar framåt – samtidigt som dessa aktörer ofta får tillgång till de senaste ”blockbusterfilmerna” – så växer intresset hos allmänheten. Det ska påpekas att själva tillhandahållandet av en sådan tjänst givetvis är olaglig, men för användarna är det än så länge (förmodligen) inte olagligt att *titta på* olovligt streamad film. Denna fråga har såvitt jag känner till ännu inte prövats i Sverige. EU-domstolen ska dock under sommaren 2013 avgöra ett mål som bland annat handlar om olovligt streamad film. Det ska verkligen bli spännande att följa utvecklingen i denna fråga.

Sammanfattningsvis kan man säga att upphovsrätten upplever en rejäl förkylning men att den börjar så sakteliga att tillfriskna. Internet utgör idag en extremt effektiv kanal för distribution och konsumtion av bland annat film och musik. Den, enligt mig, enskilt viktigaste åtgärden för att närma sig problematiken kring den illegala fildelningen (och förhoppningsvis minska den) är att fortsätta utvecklingen av de legala alternativen. Detta kräver givetvis ett fungerande regelverk i grund och botten. Men det krävs även andra åtgärder. En ytterligare åtgärd är att hitta effektiva vägar för att minska misstron gentemot det upphovsrättsliga systemet – inte minst bland den yngre generationen. Här tror jag att vi jurister har mycket att komma med – så länge som vi vågar vara lite kreativa!

Peter Ahlström
Associate, Advokatfirman Hammarskiöld & Co

HAMMARSKIÖLD & Co

Henrik Olsson Lilja är brottmålsadvokat och delägare i Advokatfirman Althin. Med en kalender som är bokad nästan ett år framöver är det förståeligt att han brinner för att effektivisera arbetstiden. Nyligen startade han en iPad-kurs där han föreläser om hur tekniken kan användas som hjälpmedel i det dagliga arbetet för att slippa stora pappersbuntar. Vi träffades för att prata digitalisering, rättsäkerhet och för att spå rättsväsendets framtid.

Att samhället blir alltmer digitaliserat håller de flesta med om, men tycker du att rättsväsendet hänger med i utvecklingen?

Ja, det tycker jag. Förvånansvärt mycket får man ändå säga, med tanke på att exempelvis alla parter som hörs i tingsrätten återges i hovrätten via videoupptagning. Det börjar bli väldigt vanligt att man har rättegångar där vittnen är på annan ort. Vi har haft internationella rättegångar med brott nere i forna Jugoslavien där målsägande och vittnen har befunnit sig därnere och rättegången hållits här i Stockholm. Nu har dessutom det stora hänt, vilket är att domstolarna, åklagare och polis gärna vill distribuera förundersökningar digitalt och det har gjort att vi också måste kunna hantera det. Dessutom är det kostnadseffektivt, det blir billigare helt enkelt. Sen tycker jag kanske att advokater i sig är lite konservativa, framförallt brottmålsadvokater. Affärsjuristerna är lite mer – eller har varit i vart fall – intresserade av att digitalisera skulle jag påstå.

Varför tror du att advokater är konservativa, som du säger?

Ja varför är de det? Det kanske är någon form av kultur som bara har vävts vidare. Det var ju ganska sent som man faktiskt körde stenografering på advokatbyråer, medan det övriga näringslivet redan hade effektiviserats. Det intressanta är att när man reste i landet för 20-30 år sedan kunde man märka att Stockholm låg före när det gällde allting. Nu får alla samma information överallt tack vare Internet och liknande, så det har jämnats ut.

Du har ju startat en iPad-kurs där du föreläser om hur man kan använda tekniken som verktyg i sitt arbete. Hur kom du på den idén?

Det började med att en domare anklagade mig för att spela under

Från stenografi till iPad

– **Henrik Olsson Lilja**
tror på en framtid
utan papper

en rättegång. Det gällde ganska allvarlig brottslighet och jag och klienten satt och konfererade under rättegången. Jag hade nyligen införskaffat en iPad som jag hade lagt in förundersökningen i. Detta då för domaren okända fenomen kunde bara leda till en slutsats – att jag måste sitta och spela. Jag blev först lite bekymrad, men valde att inte säga någonting då. Istället gick jag fram till domaren i slutet av dagen och berättade vad det var för någonting. Då tyckte hon att det var en väldigt bra grej och bad mig om ursäkt. Efter ett tag tyckte jag att jag hade lärt mig att använda den ganska bra och tipsade kollegor när jag satt i olika mål om hur de kunde använda sin iPad. Då upptäckte jag att det kanske finns ett visst intresse för att lära sig mer.

Ser du den här kursen som en liten del av ett större projekt för att digitalisera rättsväsendet?

Jag vet inte riktigt. Det finns ett nyintresse nu, men det kommer alltid

att finnas ett teknikintresse. Problemet med alla IT-företag är att de oftast inte vet vad advokaterna vill ha. Jag vet vad advokaterna vill ha, så jag kan lättare presentera det. De vill ha enkla, handfasta råd och egentligen inte prata teknik.

Har du märkt att det är fler som börjat använda läsplattor i sitt arbete?

Ja det är det. I stora mål som till exempel Södertälje-målet så finns det ett stort intresse i och med att det är så mycket papper. Jag har själv suttit uppe i Norrland med en förundersökning på 20 000 sidor och då har det varit ypperligt att ha den i elektronisk form när man flyger upp dit. Det enda problemet just nu är att Kriminalvården har en väldigt stelbent syn på det här med teknik. På en del häkten har jag fått ta in iPaden, men det finns ingen enhetlig syn. De håller på att föra diskussioner om detta och just nu tycker de att ett USB-minne möjligtvis skulle vara okej att använda på häktet med deras dator. Men det är inte samma sak, då är man ju knuten till en dator. Sen tycker jag att de skulle kunna ha lite större tankar om oss advokater. Teoretiskt sett skulle vi kunna smuggla ut papper och hemliga handlingar, så det bygger ändå på att de har förtroende för oss.

År 2008 kom utredningen En Modernare Rättegång¹ och i januari i år kom uppföljningen, En Modernare Rättegång II. Vad tycker du om den?

Jag tycker att den är både positiv och negativ. När man går upp i en hovrätt numera så vet man i princip exakt vad alla kommer att säga eftersom det spelas upp. Samtidigt så kan jag ibland känna en oro för att hovrätten inte får ett lika bra och riktigt intryck av en klient som om klienten satt och pratade. Det intressanta är dessutom att man trodde att det skulle bli färre ändringar uppe i hovrätten, men det har nästan blivit tvärtom. Då kan man fråga sig vad det beror på. Är det på grund av att någon som gjort ett väldigt bra intryck i tingsrätten på något sätt försvinner i videoupptagningstekniken i hovrätten? Jag tycker att den stora bristen i EMR-utredningen är att man inte har gjort några större beteendevetenskapliga undersökningar. Fördelen är att man kan genomföra rättegångarna, man är inte beroende av ifall ett vittne kommer eller inte, men jag tror att hela reformen är ett farligt steg mot ett införande av prövningstillstånd i brottmål. Det betyder generellt sett att man inte ska kunna få upp ett mål hur lätt som helst, för domaren i hovrätten

tycker ju att det är ganska trist att sitta och titta på videofilmerna. Dessutom så är det samma person som gjorde den första utredningen som gjorde uppföljningen. Det är jättemärkligt, det blir ungefär som att han ställer frågor till sig själv. Uppföljningen borde ha gjorts av någon annan tycker jag.

Tror du att utvecklingen mot det ska bli mer digitaliserat har någon inverkan på rättssäkerheten?

Det är jättesvårt att säga. Det är en unik företeelse, jag känner inte till något annat land i världen som gör det här. Hur gör man trovärdighetsbedömningar via en videoapparat? Man går ju inte på en riktig dejt via video utan man träffas för att få ett intryck. Samtidigt så är trovärdighetsbedömningar oerhört svåra överlag.

Men rättssäkerhet är ett stort begrepp. Det kan vara rättssäkerhet också att få en sak prövad i rimlig tid. Folk glömmer bort, man kommer ju ihåg mer i tingsrätten än vad man gör kanske ett år senare i hovrätten. På så sätt är det rättssäkert, att man verkligen kartlägger i ett tidigt skede vad det är som har hänt. Det som inte har varit bra är att det har varit svårt att ställa nya frågor till vittnen i hovrätten men där har hovrätterna ändrat sig och numera är de ganska generösa, så det har blivit bättre.

Om det här är första steget i utvecklingen, hur tror du att det ser ut om tio, femton år?

Jag tror att man kommer att driva på ett införande av prövningstillstånd, så att det inte alls är säkert att mål kommer att föras upp till hovrätten. En annan oroväckande sak, vilket också har bäring på rättssäkerhet, är att det nu finns förslag på att de i hovrätten ska sitta ensamma på kammaren och titta på videoupptagningar. Idag är man ju med i hovrätten, man ser att de sitter och tittar på videoupptagningarna med nämndemen och liknande. Men om förslaget går igenom så kan det finnas en lockelse att försöka effektivisera arbetet i så stor utsträckning att en klient kanske skulle kunna känna en viss oro för ifall de verkligen har tagit del av allt material. Det är oroväckande, våra kontrollfunktioner av att de verkligen tar del av materialet minskar ju. Det är en ganska tuff kritik, men det finns ju fall där hovrätten har gjort märkliga saker. Det finns exempelvis ett JO-utlåtande där en hovrätt hade skrivit ett utkast på en fällande dom

som delats ut till ledamöterna redan innan rättegången började.

Om du fick välja hur det skulle se ut rent tekniskt, vad skulle du vilja se för utveckling?

Det är okej att vittnen och liknande hörs via videoupptagning i tingsrätten men jag tycker i vart fall att en tilltalad även fortsättningsvis ska ha rätt att lämna en ny berättelse i hovrätten. Att en tilltalad ska få vara med på plats och att det inte ska vara någon liten burk man sitter och tittar in i. Sen hoppas jag verkligen inte att det blir prövningstillstånd i brottmål utan att man fortfarande värnar om att man ska ha rätt att få en sak prövad i nästa instans, med garanti. I brottmål är det ju så att är någon häktad så är försvararen på efterkälken när man väl kommer till tingsrätten. Åklagaren har mycket mer information och liknande, det spelar ingen roll att vi har läst förundersökningen. Oftast är det väldigt stressigt, vi får förundersökningen med kort varsel och sen ska vi ut på rättegång. Vi är lite i omklädningsrummet ibland medan åklagaren står där vid avspark. Därför tycker jag att det är jätteviktigt att man har möjlighet att spela även andra halvlek.

Vad har du för råd till blivande jurister som är på väg ut i arbetslivet?

Rådet är att fortsätta arbeta med de digitala frågorna. Att bli duktig på det, vilket man märker att alla studenter som kommer hit som praktikanter har blivit. Man måste kunna den där tekniken inifrån och ut för att den kommer att finnas kvar, den kommer bara att utvecklas. Förut trodde jag att det inte gick att bli av med papper, men nu tror jag faktiskt det.

Hannah Boman

¹ En Modernare Rättegång är en reform som trädde i kraft den 1 november 2008 och handlar om hur en rättegång i tingsrätter, hovrätter och Högsta domstolen skall gå till. Målet med denna var att utforma en modernare rättegång och innebar bland annat att alla förhör i tingsrätten började spelas in på video. Dessa inspelningar ska sedan vid en eventuell förhandling i hovrätten som huvudregel utgöra den muntliga bevisningen. Uppföljningen som kom år 2013 var en utvärdering av denna reform.

Källa: www.domstol.se

Om gästfrihet och erkännandet – att agera mot lagen för människan

Friedrich Hegel, Karl Marx och Jonas Hassen Khemiri: REVA gestaltar krocken mellan *gästfriheten* och det enorma och byråkratisk-kapitalistiska samhället. Men det finns något annat här, något i det fördolda: det villkorslösa behovet av att bli erkänd av den andre. Lagen kan ifrågasättas, men som juriststudent så kokas det ihop till en fråga: vad gör jag om lagen har fel?

Ett halvår sedan. Jonas Hassen Khemiri skriver ett öppet brev till justitieminister Beatrice Ask. Det handlar om *jakten på papperslösa* och den pågående debatten rörande polisens, Kriminalvårdens och Migrationsverkets joint venture, Rättssäkert och effektivt verkställighetsarbete (REVA).

Khemiri är förvånad efter att han har fått höra Ask använda orden ”tidigare dömda” i en radiointervju. Justitieministern utnyttjar denna benämning för personer som hävdar att de har blivit stoppade av polisen och frågade efter pass enbart på grund av sitt utseende.

Han riktar sig därför till Ask och skriver:

Jag vill att vi byter skinn och erfarenheter. [...] I 24 timmar lånar vi varandras kroppar. [Du] lånar mitt skinn för att förstå att när du kommer ut på gatan, ned i tunnelbanan, in i köpcentret och ser polismännen stå där, med lagen på sin sida, med rätten att närma sig dig och be dig bevisa din oskuld så väcker det minnen till liv. Andra övergrepp, andra uniformer, andra blickar.

”En rad slumpmässiga upplevelser som vår gemensamma kropp plötsligt minns”, fortsätter han.

Att vara sex år och landa på Arlanda. Två gånger kontrollerar [pappa] att det svenska passet ligger i rätt innerficka. Alla rosafärgade människor släpps förbi. Men vår pappa stoppas.

Och vi tänker: Det kanske var slumpen. Att vara tio år gammal och se samma scen upprepas. Det kanske var hans brytning. Att vara tolv och se samma scen. Det kanske var hans håliga bag med det trasiga blytlåset. Att vara fjorton, sexton, arton.

Gästfriheten

Khemiris meningar får mig att tänka på något som har präglat människan de senaste seklerna, ett slags inre konflikt om *gästfriheten*, det som den tyske filosofen Friedrich Hegel kallade för ”gudarnas plikt”. Principen är djupt rotad i äldre kulturbildning; den finns överallt, i alla kulturer och spåras tillbaka till de stora folkvandringarna som pågick under tiotusentals år. Hela mänskligheten var på resande fot, beroende av gästfriheten. Du kom till en främmande plats, ensam och hungrig, blöt och lerig och språklös; du kom enbart med och som dig själv; du överlevde tack vare den andres gästfrihet.

Detta lever vidare inom människan som nu lever i det ”moderna”: en civilisation präglad av gränser och det relativt nya fenomenet *nationalstaten*. Nationerna struktureras genom regelkomplex som sällan tillåter en gästfrihet över de nya, utstakade gränserna. Maktens regelkomplex – detta kolossala och byråkratiska maskineri – bryter mot en äldre princip och nationen tar därmed inte emot alla som vill bli en del av den. Det är dock inte så konstigt; det har ju bestämts att det ska vara så.

Visserligen är det en mänsklig rättighet att söka asyl – en rättighet som behövde konstitueras på grund av 1900-talets sammanbrott. Idén om gästfriheten har dock ingen spegelbild i den positiva rätten; gästfriheten är mycket mer immanent och ojämförbar än så. Det går kanske att säga: asyl- och migrationsrätten avgör vem som har rätt att vara *gäst* enligt idén

om gästfriheten. Jag hävdar dock att denna förståelse är olycklig i och med att institutet har gjort ett ädelt men misslyckat försök att motsvara *gästfriheten inom oss*.

Sammanfattningsvis: REVA visar att det finns ett slags inneboende diskrepans mellan idén om gästfriheten och den nya nationalstatens regelkomplex, en konflikt mellan dessa två mänskliga medvetanden. Det blev också tydligt, mycket tack vare Khemiris fängslade text.

Erkännandets dialektik: bekräftelsen gör oss till individer

Khemiri beskriver också något som under de senaste två seklerna har kallats för *erkännandets dialektik*: det villkor som gör oss till människor, erkännandet. Han adresserade också detta mänskliga behov redan i romanen **Montecore: En Unik Tiger** (2006).

Men betydelsen av att få bli *erkänd av den andre* skildrades långt tidigare. Erkännandets dialektik plockades upp från Hegels filosofi till den marxistiska traditionen genom bland annat Karl Marx' **Till Kritiken Av Den Hegelska Rättsfilosofin** (1843) samt hans kritiska texter om **Kapitalet** (1867, -85, -94). Där kom det att tolkas som en historia om klasskamp. Flera framstående tänkare, exempelvis Michel Foucault, Alexandre Kojève, Jürgen Habermas, Judith Butler och Axel Honneth har dock gjort annorlunda tolkningar. Förståelsen för erkännandets dialektik var därför avgörande för den historiska utvecklingen i Europa där den också spelade en kluven roll under 1900-talets moraliska katastrof.

Men det började alltså hos Hegel. I ett av den moderna filosofins största verk, **Andens Fenomenologi** (1807), såg erkännandets dialektik första gången dagens ljus i skriven form. Hegel skriver: "Självmedvetande är i och för sig och genom att det i och för ett annat: erkänt." Han utvecklar detta genom den kända passagen om "Herren och slaven".

Kortfattat handlar det om hur "slaven" och dennes "herre" är ofrånkomligt sammantvinnade i en ständigt pågående strid. Herren har makt över slaven men är samtidigt beroende av denne. Bundenheten blir särskilt tydlig i "arbetet" och tankefiguren beskriver en relation som är präglad av kamp och ömsesidigt beroende.

Hur har då denna passage tolkats? Jo – som ett försök att beskriva vad det innebär att vara människa. Men erkännandet handlar inte bara om kamp. Mer grundläggande är den form av erkännande som bygger på omsorg av den andre; i form av gåvan. Erkännandet ges. Ständigt. Mellan barn och föräldrar, i och för sexualiteten, inom gemenskaper och i rättssystemet (juriststudenter efter sjunde terminen minns kanske H.L.A. Harts *rule of recognition*).

Mänskligt liv handlar till stor del om detta, om erkännande och förallmänneliggande. Vem är erkänd? Och vem är det inte? Vad som gör oss till människor är att vi är sedda, erkända; uppfattade som tillhörande en gemenskap. Som människa utan erkännande krymper vi samman. *Det är bekräftelsen som gör oss till individer.*

Khemiri beskriver hur erkännandet präglas av "modern" lagstiftning och "moderna" idéer om nationalitet och etnicitet;

normer avgör vem som är erkänd och vem som inte är det.

Handen mot hjärtat mot lagen

Erkännandets dialektik hör ihop med gästfriheten. Och vi får inte glömma dess ambivalens, att frågan om erkännande, om vem som är erkänd och vem som inte är det, har lett till dödsbringande sociala strider som har gjort att så många på vår rika planet lever i armod och förnedring.

Så vad gör vi när lagen – som vi genom folkstyrelse är upphovsmän till – tillbakavisar, kränker och förödmjucar mänsklig essens? Frågan kan besvaras från två positioner: (A) den utsatte och (B) den som har makt att ställa sig på den utsattes sida oavsett vad lagen dikterar. Genom samhällets systematiska och långtgående metod förvandlas sedan både A och B till potentiella förbrytare.

Jurister är antagligen samhällsbevarande. I yrkesrollen förutsätts det att juristen antar ett minimiått av lojalitet med det befintliga systemet. Detta gäller särskilt domarna och åklagarna. Men vad gäller när lagen – som Khemiri uttrycker det – "är olaglig"?

Anta alltså att en "olaglig" lag har kommit till på ett formellt korrekt sätt på grundval av de regler som har skapats för att reglera hur normer ska tillkomma – den är alltså "korrekt" utifrån sin egen definition. Den tänkta uppgiften består nu av att tolka och tillämpa. Men finns det någon möjlighet, ja, ens någon anledning att *ifrågasätta* lagens giltighet? Som människa, var finns plikten i detta läge? Att erkänna lagen? Eller att gå mot position B?

Position B finns alltså latent där, alldeles runt hörnet. Khemiri skriver:

Och ni säger: Men hur ska vi kunna kombinera ett brett socialt skyddsnät och samtidigt välkomna alla? Och vi skrapar fötterna i marken och harklar oss, för om vi ska vara helt ärliga så har vi inget klockrent svar på det.

Sedan ställer han sig på en tydlig position genom att konstatera: "Ingen människa är illegal".

[...] det finns ingen lösning, ingen nödutgång, allt bara upprepas, för strukturerna kommer inte att försvinna bara för att vi röstar bort Reva. Reva är en logisk förlängning av det konstanta lågintensiva förtrycket, Reva lever vidare i vår oförmåga att omformulera vår stelnade nationella självbild [...].

Det handlar alltså inte enbart om lagen. Det går djupare än så, det går mot och för människan. Samtidigt lever REVA lagligt vidare och kroppen säger: det är fel. Khemiris brev beskriver hur människan och hennes normer har gått snett och nu är vilse på en trasig och sjuk väg.

Brevets andemening påminner om vad poeten Bruno K. Öijer har sagt: vissa saker gör att "människan får sitt ansikte tillbaka, sin verklighet tillbaka." Notera orden "får" och "tillbaka". Människan väntar alltså på att "ha" sin verklighet. Endast då får hon sin *värdighet* tillbaka.

Petter Danckwardt

DÖLJ INTE DIN UTLÄNDSKA HÄRKOMST, MARKNADSFÖR DEN!

Årskullarna från samtliga juristprogram i Sverige präglas av en tydlig frånvaro av individer med utländsk härkomst. När den utländska minoriteten för varje år blir allt mer synlig uppstår frågor kring behovet av att passa in bland resten av juriststudenterna.

När jag deltog i introduktionsdagarna för juristprogrammet vid Stockholms universitet uppmärksammade jag redan då en markant frånvaro av individer med utländsk härkomst. Personligen skakade jag hand med högst tre nyblivna jurisstudenter som inte presenterade sig själva med ett svenskklingande namn. Självklart var det inte möjligt att samtala med hela årskullen och högst sannolikt träffade jag inte alla juriststudenter som hade utländska rötter. Minoriteten var dock uppenbar.

Rent statistiskt sett framstår inte denna omständighet som särskilt överraskande. En undersökning utförd av Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av Högskoleverket visade att andelen nyantagna juriststudenter med utländsk bakgrund på samtliga lärosäten i Sverige med tillåtelse att utdela juristexamen uppgick till tretton procent under läsåret 2010/11. Av totalt 900 studenter var alltså endast 117 personer utrikes födda eller födda i Sverige med två utrikes födda föräldrar. Majoriteten av högskolenyborjare med utländsk bakgrund var från andra delar av Europa vilket innebär att en person som härstammar t.ex. från Mellanöstern tillhör en tydlig minoritet.¹

Förklaringen bakom denna disproportion mellan personer med utländsk härkomst och svenskfödda i förhållande till juristprogrammet har även ett historiskt perspektiv. Juristkåren har under en längre tidsperiod präglats av en stark konservatism i den meningen att yrkesområdet nästan uteslutande har sysselsatts av svenskfödda män. På senare tid har problemet dock uppmärksammat i allt större utsträckning och olika metoder har utnyttjats i ett försök att förbättra situationen, ett känt exempel var Uppsala universitets kvotering av sökande med två utrikes födda föräldrar till lärosätets juristprogram.²

Men bakom all denna diskussion kring majoriteter och minoriteter: var ställer sig invandraren? Är det min huvudsakliga uppgift att ge ett kulturellt uttryck som överensstämmer med den svenskfödda majoriteten? Möjligtvis. I varje fall är det enligt min mening den tysta konsensus som råder bland många juriststudenter med utländsk härkomst.

Istället för att framhäva sin unika härkomst vill många att så

långt som möjligt dämpa den, att metodiskt aidentifiera det kulturella och etniska arvet. Jag har full förståelse för logiken. Alla har vi någon gång hört om eller personligen upplevt att en jobbsökning sälls bort kategoriskt p.g.a. den ansökandes härkomst. Jag anser att många med utländsk bakgrund är helt enkelt rädda för att deras personlighet eller image förknippas med deras härkomst vilket enligt deras uppfattning gör en mindre attraktiv i arbetsgivarens ögon.

Men att vara av utländsk härkomst är inte någonting negativt. Faktum är att i dagens allt mer globala ekonomi kan den utnyttjas till individens fördel, det är en personlig egenskap man rent statistiskt delar med endast en bråkdel av sin årskull på juristprogrammet. Det är en ovärderlig tillgång och ett strategiskt konkurrensmedel som får dig att stå ut bland mängden ifall du presenterar egenskapen på rätt sätt. En affärsbyrå som är globalt verksam ser ofta en internationell bakgrund som en oerhört fördelaktig resurs. Många gånger är det enklare att nätverka i en världsdel man själv ursprungligen kommer ifrån eftersom man har en djupare förståelse av den relevanta kulturen. Har man ett annat modersmål än svenska kanske inte kunskapen kommer till större användning under juristutbildningen men kan mycket väl vara den egenskap som utmärker en vid en framtida jobbsökning, speciellt vid ett arbete med internationell inriktning.

Självklart existerar juristarbeten som är nästintill uteslutet begränsade till den nationella arenan, men en utländsk härkomst kan fortfarande ha en positiv slagkraft i kampen om arbete. Det svenska samhället har genomgått en radikal förändring vad avser demografin, det handlar inte längre om obetydliga minoriteter som kommer exempelvis ifrån Iran, Irak eller Serbien och ett multikulturellt samhälle existerar redan. Invandrarens medverkan i rättsväsendet behövs för att avspejla den moderna befolkningens sammansättning.

Missförstå mig inte, jag uppmanar inte läsaren att avsäga allting som anses vara svenskt eller i större bemärkelse skandinaviskt och/eller västerländskt. Den svenska medborgaren har ett ansvar att respektera rådande kulturella normer och traditioner. Det är inget fel med att försöka passa in, att hitta en balans mellan sin utländska härkomst och det samhälle man befinner sig i är en synnerligen svår utmaning. Men nyckelordet är balans, att varken negligera hela sitt arv och samtidigt inte låta den diktera sin personlighet.

Sina Amiri

¹ Se SCB:s statistiska meddelande (UF 19 SM 1201), s. 9.

² Se NJA 2006 s. 683, angående Uppsala universitets kvotering av personer med två utrikes födda föräldrar.

? FRÅGA ARBETSRÄTTAREN REBECCA

Rebecca Ram läser sista termin på juristprogrammet och är under hösten på ett utbyte i Glasgow för att studera arbetsrätt och diskrimineringsfrågor utifrån ett common law perspektiv. Rebecca har sedan tidigare en fil.kand. i personal- och arbetslivsfrågor och har sedan år 2008 arbetat med arbetsrätt, rekrytering samt HR-frågor. Ställ dina frågor till Rebecca: arbetsratt@lusbararen.se

Rebecca Ram Ålder: 26 år Bor: Stockholm
Utbildning: Juristprogrammet vid Stockholms universitet & Personalvetarprogrammet vid Lunds universitet
Publikationer: "Författningssamling i arbetsrätt" som ges ut årligen och används av studenter och praktiker som arbetar med arbetsrättsliga frågor. Utgiven av Karnov Group.
Podcast-tips: Alex & Sigge och JP Möter.

Välkomna tillbaks efter sommaren!

Hoppas att ni alla har haft en riktigt bra sommar och fått en möjlighet att vila upp er. Att ha semester och kunna slappa är för många en självklarhet idag, men om vi tittar tillbaks i historien är semester ett relativt nytt fenomen som lagstadgades först 1938 genom semesterlagen. Alla arbetare hade då möjlighet att ha 12 dagars semester per år, vilket är en stor skillnad mot dagens 25! Under sommaren har jag fått flera arbetsrättsliga frågor från er, vilket är roligt och två av dessa besvarar jag i det här numret! Om ni har några frågor till mig under hösten som behandlar arbetsrättens område så tveka inte att maila mig så lovar jag att svara på så många som möjligt i nästa nummer av Lusbararen!

Arbetsskada?

Jag arbetar på ett kontor parallellt med studierna och har under sommaren arbetat heltid. Eftersom jag arbetar mycket framför datorn har jag drabbats utav s.k. musarm. Jag pratade med min arbetsgivare om min skada och fick därefter träffa en sjukgymnast som både har hjälpt mig med träningsövningar, men även sett över mitt behov på kontoret. Sjukgymnasten konstaterade jag skulle behöva ett nytt tangentbord och en ny datormus som är mer ergonomiska samt en ny skrivbordsstol. Min arbetsgivare har köpt in de nya datortillbehören men vill inte köpa stolen. Kan arbetsgivaren göra så här?

Svar: Arbetsgivaren har huvudansvaret för att vidta anpassningsåtgärder när en arbetstagare blir sjuk. Målet är givetvis att du ska bli helt frisk från skadan och detta kan enligt sjukgymnasten inte uppnås utan att du får en ny kontorsstol om jag förstått dig rätt. Arbetsgivaren ska enligt 2:1 arbetsmiljölagen (AML) anpassa arbetsförhållandena till människors olika förutsättningar i både fysiskt och psykiskt avseende samt enligt 3:2a AML utreda arbetsskador och vidta åtgärder. Din arbetsgivare har låtit utreda din skada genom du har fått träffa en sjukgymnast som både hjälpt dig med din skada och även sett till potentiella förbättringar som kan göras i arbetsmiljön. Mitt förslag är att du återigen talar med din arbetsgivare och påtalar att inköpet av stolen är ett led i anpassningsarbetet i enlighet med AML:s regler och att denna investering i längden troligtvis blir mindre kostsam än om du blir sjukskriven pga. din arbetsskada. Förslagsvis ser du även över om det finns andra kontorsstolar som är billigare men med samma egenskaper som den sjukgymnasten rekommenderat. Läs även Arbetsmiljöverkets föreskrift AFS 1994:1 om arbetsanpassning och rehabilitering där det uppställs krav på vad arbetsgivaren har för skyldigheter. Reglerna i AML är bindande för alla arbetsgivare, oavsett ekonomisk situation, när det gäller åtgärder i arbetsmiljön och därför hoppas jag att din arbetsgivare kan ändra sig vad gäller inköp av kontorsstolen. Lycka till!

Studieledighet

Hej! Jag skulle vilja vara studieledig från mitt arbete som jag haft i 2,5 år och enbart plugga den här terminen på universitetet. Min arbetsgivare har inte beviljat mig studieledighet pga. att mina studier inte hör ihop med mitt arbete. Innebär det negativa beskedet från arbetsgivaren att jag måste säga upp mig om jag inte orkar arbeta den här terminen?

Svar: Lagen om arbetstagares rätt till ledighet för utbildning, den s.k. studieledighetslagen, antogs 1974 och ger arbetstagare långtgående rättigheter att få tjänstledigt pga. studier. Att studier måste ha anknytning till ditt befintliga arbete för att tjänstledigheten ska beviljas är inte ett krav som uppställs i lagen. Arbetsgivarens motivering är med andra ord inte ett skäl till att neka dig tjänstledighet då utbildningens art inte är en begränsning i studieledighetslagen. Det enda kravet som uppställs är att studierna ska vara planmässiga, vilket i ditt fall bör vara uppfyllt då du studerar på ett universitet. Dock finns det en möjlighet för arbetsgivaren att skjuta upp ledigheten 6 månader om arbetsgivaren anser att det rent organisatoriskt uppstår svårigheter att täcka upp för dig om du ansökt om ledighet med kort varsel. Om arbetsgivaren nekar dig ledighet efter 6 månader har den fackförening du är medlem hos bestämmanderätt kring ledighetens förläggande. Så för att svara på din fråga så har inte din arbetsgivare rätt att neka dig ledighet under de omständigheter som du beskrivit, dock kan arbetsgivaren skjuta upp tjänstledigheten i 6 månader. Jag hoppas att du och din arbetsgivare kommer överens om din ledighet! Stort lycka till!

JURISTDAGARNA 2013

- ÄR DU REDO?

Efter ett storslaget 30års jubileum år 2012 är det nu dags för den 31:a upplagan av *Juristdagarna*, Nordens största arbetsmarknadsmässa för juriststudenter. Som juriststudent i Stockholm läser du på Sveriges populäraste juristutbildning och det är ingen slump att Juristdagarna har förutsättningarna för att hålla en fantastiskt mässa.

Men Juristdagarna är mer än en arbetsmarknadsmässa och som student kan du få ut mycket av att delta i de olika aktiviteterna vi anordnar. Den 2-3 oktober hålls JD Career Week på Juristernas Hus i samarbete med Wistrand. Du som student har då möjlighet att träffa representanter från Jurek, Jusek, Unionen och Academic Work för att få ditt CV granskat och vässa din intervju teknik inför framtiden. En nyhet 2012 var att Cubiks var på plats och genomförde rekryteringstester och vi kan glatt meddela att dem är med även i år. Dessutom kommer Wistrand att hålla i lunchföreläsningar och även anordna ett kvällsevent som avslutning på Career Week.

Da'n före Da'n äger som vanligt rum dagen före mässan, dvs den 16 oktober. Under dagen kommer föreläsare från olika rättsområden inspirera studenterna inför deras karriärval och framtid. Nytt för i år är att det kommer

hållas en lunchföreläsning. Var med när biljetterna släpps för att försäkra dig om en plats till dem du tycker är mest intressanta! Och som vanligt har vi en kvällsföreläsning med mingel som avslutning.

Torsdagen den 17 oktober är det den stora dagen. Portarna till mässan i Frescatihallen slås upp klockan 10 och stänger kl 16. Under dessa timmar har du chans att prata med alla våra utställare från advokatbyråer, myndigheter, organisationer, föreningar, rekryteringsföretag, banker, revisionsbyråer med mera. Mässan växte otroligt mycket 2012 och vår ambition har varit att upprätthålla storleken på mässan, bredda utbudet av utställare ytterligare och jobba vidare på den goda kvaliteten. Under dagen hålls det även kontaktsamtal där du som student kan träffa utställarna under lite mer avslappnade former. Juristdagarna avslutas med en storslagen bankett med

efterföljande fest för både studenter och representanter från våra utställare.

För att försäkra dig om att inte missa något, se till att få tag på ett exemplar av *JDkatalogen* som släpps i början av oktober. Där står allt du behöver veta för att vara så förberedd som möjligt inför årets upplaga av Juristdagarna. Klicka in på vår hemsida www.juristdagarna.se och besök Juristdagarna på facebook för att hålla dig uppdaterad om viktiga datum.

Varmt välkomna!

Anna Bjurell Anna Larsson
Projektledare samt Vice Projektledare för JD 2013

Vill du bli en del av vårt globala team?

whitecase.com

Det är skillnad mellan en lokal och en global byrå

White & Case är en av världens största affärsjuridiska advokatbyråer, med kontor över hela världen. Idag arbetar ca 50 jurister på Stockholmskontoret och vi söker kontinuerligt nya jurister.

Vi värdesätter noggranna lagspelare med eget driv som besitter goda juridiska kunskaper, har intresse för företagande och affärer samt sinne för service. På White & Case har du goda förutsättningar att växa i en global miljö.

Worldwide. For Our Clients.

38 offices in 26 countries

Folkbanquetten anno 2013

Varje år så träffas juriststudenter från Stockholm och Helsingfors för att byta erfarenheter och knyta kontakter. I år var det Stockholm som var värd och tillsammans med finländarna så upplevde vi en efterlängtat och minnesvärd helg. Detta är berättelsen om årets Folkbanquette!

På morgonen den 17 maj åkte några exalterade JF:are till Stadsgårdshamnen. Utanför terminalen väntade ett gäng glada finländare, eller som vi också kallar dem: Codexare. Efter många månaders planering och väntan var det äntligen dags: Folkbanquetten!

Detta event är en högt skattad tradition som har rötter ända tillbaka till 40-talet. JF Stockholm och Juristföreningen Codex från Helsingfors är ömsom värd för denna helg som går av stapeln i maj varje år. Denna gång var det JF Stockholms tur. Codex är en av två juristföreningar i Helsingfors och den enda som är helt svenskspråkig. De har även den stora äran att vara vår systerförening.

Helgen invigdes med välkomstlunch på Juristernas hus. Föreningens inspektör Said Mahmoudi hälsade gästerna välkomna och pratade om det värdefulla band som existerar mellan Codex och JF Stockholm. Han anser att det är en relation som vi bör ta tillvara på, och han är inte ensam om sina åsikter.

På fredag eftermiddag besökte vi Roschier och Hannes Snellman, två affärsjuridiska byråer med finska anknytningar. Roschier var först ut. Vi hälsades välkomna och fick träffa före detta Codexare som jobbade där. I dagsprogrammet så ingick det en caselösning inom området "Public M&A". "Fallet" var mycket intressant och välgjort, särskilt för oss stockholmare då vi endast kommer i kontakt med detta ämne genom en specialkurs (börsrätt). Alla var överens om att det var mycket trevligt och tyckte att det var roligt att få göra något annorlunda under ett byråbesök.

Efter besöket på Roschier bar det av till Hannes Snellman som bjöd oss på fika och trevligt mingel. Klara Eklöf – före detta ordförande i JF Stockholm – berättade om deras verksamhet och om hur arbetsmöjligheterna såg ut för att kunna göra byten kontoren emellan. Hon beskrev även vad man faktiskt gör på den avdelning som sysslar med bank och finans; betydelsefullt eftersom juristprogrammet inte berör detta ämne.

Fredagskvällen avslutades med en sittning med "Luau"-tema, där Hawaii-blommorna florerade. Dagen och kvällen var minst sagt lyckade och gästerna hittade inte hem till sina värdar förrän framåt småtimmarna.

Lördag. På förmiddagen bjöds det på brunch och vi hade planerat ett besök på Drottningholm. *Forse majeure* trädde dock in i form av semifinal. I ishockey. Mellan Sverige och Finland. Den allmänna uppfattningen var då säklart att en prestige-match av sådan kaliber inte gick att missa. Sagt och gjort riggade vi en dator till projektorn i Wallenbergssalen och streamade matchen live. Sverige gick segrande från drabbningen och oro fanns över att en något tryckt stämning skulle uppstå på kvällens sittning. På den punkten hade vi dock fel, men om så var fallet på grund av Codexarnas ödmjukhet eller deras svenska rötter får vi nog aldrig veta.

JF:s fantastiska husband levererade sedan en spelning av högsta klass. Festandet fortsatte sedan in på småtimmarna och avslutades på Stureplan – som av någon mystisk anledning fascinerar våra vänner från andra sidan Östersjön.

Söndagen bjöd på en frukost/brunchbuffé. Det var då dags att ta farväl av våra kära systrar. Känslorna var blandade; många nya vänskaper var knutna, vissa mer intima än andra.

På återseende under de nordiska veckorna till hösten och vi ser fram emot ännu en minnesrik Folkbanquett nästa år i Helsingfors!

Sanna Widén Amanda Hugosson

I början av maj packade en förväntansfull juristikstudent resväskan för att bege sig till metropolen Genève och en unik möjlighet att träffa flera av de främsta organisationerna, träffa experter och göra en heldykning inom internationell rätt. Vi tog även reda på vad som krävs för att göra en internationell karriär.

full grupp
ig till FN-
att besöka
äffa deras
ernationell
påbörja en

Å
NEL

Genève är ett drömmål för den som har siktet inställt på en internationell karriär: staden utgör centrum för flera av världens mest inflytelserika organisationer och är ett nav inom internationell rätt och mänskliga rättigheter. Trots stadens storlek rymmer den ett mycket brett spann av organisationer från World Trade Organization, UN AIDS till Office of the High Commissioner for Human Rights och World Labour Organization. Listan kan göras lång.

UNHCR - United Nations High Commissioner for Refugees

Det första besöket inleds vid United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) där Alexander Beck, Senior Legal Officer in the Protection Policy and Legal Advice tar emot oss. UNHCR jobbar med att skydda människor som på grund av krig och konflikt tvingats fly; de erbjuder sjukvård, tak över huvudet, rent vatten och mat. Organisationen hjälper dessutom aktivt till med så kallad lokal integration.

UNHCR tar löpande emot praktikanter och tillsammans med 15 studenter från Maastricht Universitets FN-program så får vi en snabbkurs i hur de arbetar och en insyn i deras främsta legala redskap vid konflikter. Mr. Beck är snabbt igång med att sätta oss i arbete och med att testa vår kunskap samtidigt som han tydliggör organisationens framgångar. Besöket kommer slutligen utmynna i en tävling mellan Universiteten i Stockholm och Maastricht. Tävlingsinstinkten hos studenterna ger sig till känna.

UN Watch

Efter besöket hos UNHCR så begav vi oss kvickt vidare till den välrenommerade Leon Salteri på UN Watch – en man med en mycket gedigen meritlista och en välkänd profil inom frågor som rör mänskliga rättigheter. Leon berättar hur det var när han tog sig fram på då okänd mark och hur UN Watch bedriver sin verksamhet.

Med öppna kort får vi en inblick i maktspelen som sker inom FN och hur det fungerar på de möten där UN Watch sitter med som observatörer.

Vi får dessutom diskutera närmre hur politiska intressen ofta kan få mänskliga rättigheter att hamna i skymundan. På mötet finns även hans nuvarande praktikant som snabbt tar bort bilden av praktikanten som kokar kaffe och springer småändnen. UN Watch tar kontinuerligt emot ansökningar till sina praktikplatser; kraven är att man ska ha läst minst ett år på universitetet och att man har ett utpräglat intresse för frågor om mänskliga rättigheter.

FN:s högkvarter

Lördagen ägnades åt FN:s högkvarter där vi genom en privatvisning får upptäcka byggnadens innersta och dess väl omtalade salar på ett närgånget sätt. Möjligheten att få sitta i dessa salar där så många viktiga förhandlingar sker och där flera beslut har fattats är onekligen en mäktig känsla. Vartenda hörn av högkvarteret har den där tydliga internationella prägeln och atmosfären; en luft som har skapats genom människorna som rör sig där. Dessutom så andas det säkerhetspådrag.

Frankrike

Trots ett fullspäckt schema hann vi även med en hel del nöjen under kvällarna och helgen. Med alla affärer stängda på söndagen och med Genève Marathon på schemat beger vi oss med båt till Frankrike för en heldag på vattnet med välförtjänt avslappning och fransk kultur i strålende solsken.

WHO - World Health Organisation

På måndagen var det åter igen dags för fler besök. Denna gång var det World Health Organisation (WHO) där vi diskuterar det tobaksdirektiv som WHO har förhandlat fram. Framework Convention on Tobacco Control är det första internationella fördraget förhandlat av WHO. Sedan det antagits 2003 har fördraget kommit att bli ett av de mest snabbvuxna och mottagna i FN:s historia. Det var ett stort steg mot allas rätt till hälsa och har genererat nya legala dimensioner i samarbetet för att nå hälso-målen.

Det mest intressanta var att få se hur vi med vår juridiska bakgrund skulle kunna jobba inom en organisation som WHO. Det finns nämligen möjligheter att kombinera sin juridiska bakgrund

med ett jobb på WHO:s juridiska avdelning. Redan innan studierna är avklarade kan annars en praktik vara en möjlighet då de varje halvår har ett tiotal praktikplatser. Ett krav, ifall man siktar mot WHO, är att det undantagslöst krävs en eller två praktikplatser för att senare få ett jobb inom organisationen.

White & Case

Efter detta möte är det dags för White & Case och den välrenommerade David Hartridge som tillsammans med kollegan och advokaten Saskia Seeger ger en inblick i sitt arbete på plats i Genève. Ingen av dem kommer från Genève utan har en bakgrund i brittiskt respektive franskt rättssystem. De for till Genève för att kunna praktisera sitt yrke i hjärtat av FN. En tendens som syns tydligt i staden då det är svårt att hitta någon som är född här. Med sin nisch är byrån flitigt anlitad i frågor kring handelsrätt. Nu närmast gäller det tobaksdirektivet där White & Case i kontrast till WHO tar kampen för företagen och deras rätt på en alltmer reglerad marknad.

World Intellectual Property Organization (WIPO)

Dagens sista möte är hos WIPO, en organisation som via mandat från sina medlemsstater jobbar med att främja skyddet av immateriella rättigheter i hela världen. Vi visste redan innan besöket att deras område växer men det är ändå svårt att inte bli imponerad av deras framfart – en utveckling som återspeglas i deras huvudkontor. Med ett stort vattenfall som kastar sig ut från andra våningen och med en ny gigantisk huvudbyggnad som snart står klar så är det tydligt hur stort detta område har kommit att bli. Väl inne i byggnaden och efter säkerhetskontroller – som nu har blivit en vanesak för oss – möts vi upp av Cathy Jewell.

Hon ger oss en inblick i WIPO, dess utveckling och framförallt de frågor som organisationen jobbar med i nuläget. Då detta område är på stark framfart är det svårt att inte tala om framtiden. En av de frågor som alltmer frekvent diskuteras är balansvägen mellan de företag som å ena sidan

lägger ner miljontals kronor på forskning för att få fram en produkt att sälja och å andra sidan rätten till hälsa, en mänsklig rättighet. Den moraliska frågan om tillgången till denna medicin, ifall den kan rädda människors liv och dessa läkemedelspatent är en mycket aktuell och omdiskuterad fråga vars balansgång visat sig vara svår. Samarbeten har inletts mellan bland annat WIPO och WHO för att finna en lämplig tolkning av rättigheterna där olika intressen inte kommer i konflikt med varandra. Som Jewell sa, "detta är en fråga som inte har en lösning nu". Vad vi dock kan garantera är att den kommer att generera många intressanta rättsfall och uttalanden. Kort sagt, det är en fråga som är värd att följa.

För den som känner att immaterialrätt och läkemedelspatent är intressant så är en praktikplats inom WIPO en unik möjlighet. Denna organisation har dock få praktikplatser och många sökanden och liksom många andra är det kontakter som är grundläggande för att få in en fot på arenan. WIPO erbjuder även en välutformad internutbildning och för högskolestudenter finns WIPO Academy. Likväl har de sommarstudier för den som vill ta chansen till en snabbkurs inom området.

Sveriges ständiga representation

Sista dagen. Vi började med att besöka Sveriges ständiga representation – ett besök som efter fyra dagar hos internationella organisationer fick oss att få lite hemkänsla, en känsla som förstärktes av det uppdukade fikabordet med klassiska svenska tillbehör. Vi blir

omhändertagna av flera medarbetare vid representationen som samtliga representerar det breda spektrum av arbetsområden som organisationen hanterar.

Sveriges ständiga representation jobbar med att tillvarata svenskars intresse i utlandet i frågor som handlar om allt från handelspolitik till nedrustning och hälsopolitik. Med en informell ton får vi en gedigen inblick i deras arbete och med ministerrådet Ulf Lindell som moderator fick vi en utmärkt chans att ställa frågor. Vi började nu på allvar inse att en juridisk bakgrund är ett stort plus – oavsett vilken organisation du söker till inom FN.

Vårt besök har verkligen visat hur betydelsefull juridiken är. Sveriges ständiga representation erbjuder varje termin fyra praktikplatser. Dessa utlyses normalt under september månad för vårens praktikplatser och mars månad för höstens.

World Trade Organization (WTO)

World Trade Organization står statligt beläget bakom stora svarta gallergrindar och vakterna som står utplacerade befäster intrycket av WTO som en av giganterna här i Genève. Olikt de andra besöken är säkerhetspådraget påtagligt. För att ens komma in är vi tvungna att ha med en representant från the Swedish Mission. Med hjälp av henne fick några lyckliga studenter ta diplomat-bilen och därmed undslippa säkerhetskontrollerna och åka rakt in i WTO. Väl förbi säkerhetskontrollen möts vi av en pratglad fransyska som

leder oss in i en mäktig sal där vi möts av långa rader av bord. Vår blick vandrar snabbt vidare mot den än mäktigare piedestalen längst fram i salen. WTO är den enda internationella organisationen som hanterar regelverket för handeln mellan länder. Av den anledningen är det väldigt svårt att få en praktikplats och för att ha en chans så måste du åtminstone ha en kandidatexamen, vara över 21 år och gärna ha sidomeriter som står sig i den hårda konkurrensen.

Praktisk Information

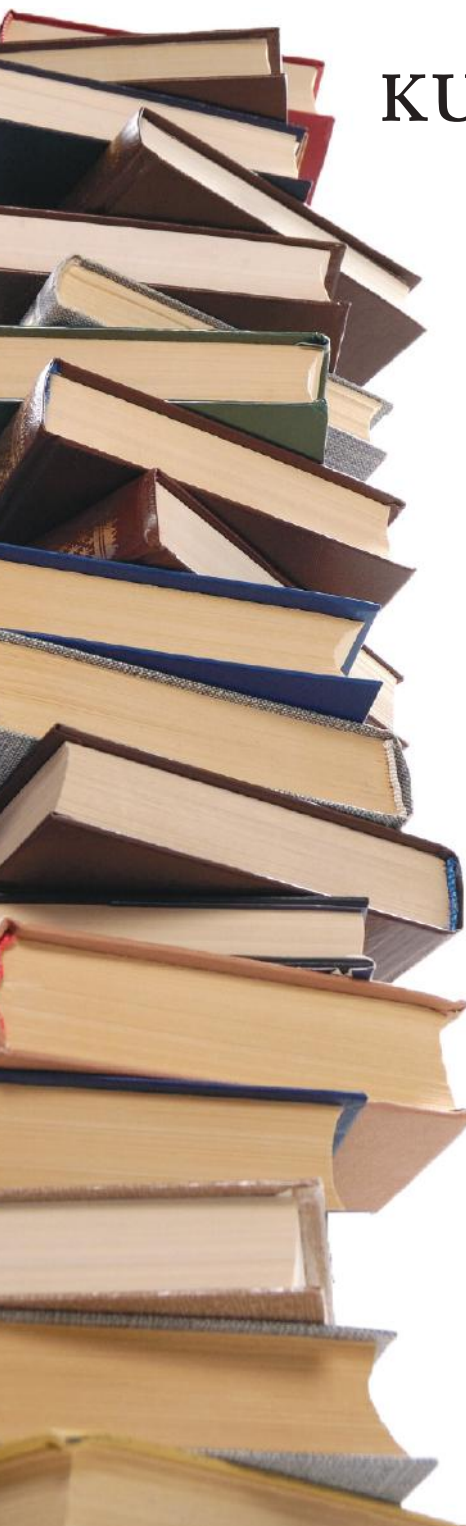
För stunder som har ett sug av att arbeta internationellt, tvivla inte! Efter vårt besök så är vi eniga om att en juridikexamen är ett bra tillskott och likväl efterfrågat hos samtliga organisationer. Att ha en praktikplats eller två i bagaget när du söker till FN är därtill snarare en regel än ett undantag. Du kommer dessutom inte ifrån det faktum att 99 procent av jobben kommer genom kontakter. Något som visade sig vara betydande är språkkunskaper och andra meriter inom fältet du vill jobba i.

Framtiden

För er som känner inspiration av att ta steget mot en internationell karriär, missa inte när Eurogruppen sätter siktet mot New York! Låter det intressant – håll utkik på Juridiska föreningens hemsida för mer information.

Andrea Hemming

SAMLAR DU DIN GAMLA KURSLITTERATUR PÅ HÖG?

SÄLJ DEN HOS OSS ISTÄLLET!

Juristernas Bokhandel bedriver andrahands-
försäljning av kurslitteratur.

Lämna in dina böcker till oss så säljer vi dem åt
dig till ett i förväg överenskommet pris.

När din bok blivit såld ringer vi dig så att du kan
hämta ut dina pengar - enkelt och smidigt!

HOS OSS FINNER DU BLAND ANNAT:

• Lagböcker	• Kompendier	• Pocketböcker
• Kurslitteratur	• Andrahandslitteratur	• Lagboksflkar
• Ordböcker	• Tentakompendier	• Kontorsmateriel

Juristernas Hus
Frescativägen 18
Tel: 08-612 47 40

BOKHANDELNS ÖPPETTIDER

MÅN - TORS	10.30-17.00
FRE	10.30-15.00

Olika vägar till affärsjuridikens finrum

– samtal om karriärvägar, CV-byggande och bananskal på vägen med fyra biträdande jurister på Gernandt & Danielsson

Caroline, Katja och Henrik är biträdande jurister på Gernandt & Danielsson, en affärsjuridisk byrå i Stockholm med cirka 80 jurister. Tillsammans med Björn som under sommaren är där på uppsatspraktik samtalar de om livet som affärsjurist och hur vägen dit har sett ut. Vi träffas i G&D:s lounge och bibliotek på tredje våningen i hörnet Hamngatan/Birger Jarlsgatan med utsikt över Nybroviken. Det är semestertider och lugnet råder på kontoret. I alla fall kan det verka så på ytan. De fyra har mycket skilda bakgrunder men har en gemensam nämnare i passionen för affärsjuridik. När Henrik började på juristlinjen hade han redan hunnit med flera karriärer, åtta år i olika positioner med anknytning till den finansiella sektorn och senare VD för Hammarby fotboll. Både Katja och Björn kommer direkt från universitetet men har gjort praktik tidigare, dock inom väldigt skilda områden: på humanjuridisk byrå respektive Europaparlamentet. Caroline valde att sitta ting efter examen. Hon är nu advokat och senior biträdande jurist på byrån och är den i gruppen som har jobbat längst på G&D.

Har drömmen alltid varit affärsjuridik?

Caroline: Nej, eller i alla fall inte innan jag började på juristlinjen, inte heller under tiden och egentligen inte när jag var klar heller. Jag tyckte att allt var kul! Men när jag mot slutet av utbildningen hade jobbat som paralegal på ett försäkringsbolag under två år började jag intressera mig för affärsjuridik på riktigt.

Henrik: När jag började plugga juridik var jag inte helt övertygad om att jag ens skulle ta examen. Juristikstudierna var något som jag gjorde för att under en tid satsa på mig själv. Sedan fick jag se vad det skulle leda till. För att få maximal utväxling på min erfarenhet som civilekonom var affärsjuridiken ett ganska självklart val. Från att tidigare ha suttit som beställare av affärsjuridiska tjänster är jag nu leverantör.

Katja: Jag visste att jag ville tillbaka till byrå efter min praktik på en humanjuridisk advokatbyrå. Affärsjuridiken

Caroline Jägenstedt

Utbildning: Stockholms universitet (jur kand 2005)
Erfarenhet: Försäkringsbolaget Skandia, Paralegal, 2004-2005
Södra Roslags & Attunda tingsrätter, Tingsnotarie, 2005-2007
G&D sedan 2007
Tips till nya biträdande jurister:
Att våga ifrågasätta och framföra sina åsikter.

STIMULERANDE MILJÖ FÖR PASSIONERADE JURISTER.
Nu har vi fördelen att jobba på en advokatbyrå dit klienter vänder sig med svåra frågor och vill att allt ska vridas och vändas på." Caroline förklarar varför affärsbyråvärlden inte alltid är som hon tänkte sig – med svåra rättsfrågor, klurigt knäckande och dynamiskt tankearbete."

lockade eftersom den är mycket bredare. Som till exempel vid transaktioner, då är det så många olika juridiska aspekter involverade: arbetsrätt, fastighetsrätt, immaterialrätt och så vidare. Sedan var det faktiskt på själva intervjun som jag bestämde mig för affärsjuridik och G&D.

Björn, du som är uppsats-praktikant har kanske inte bestämt dig ännu?

Björn: Jo, det har jag faktiskt. Men från början var det överhuvudtaget inte juridik som jag hade tänkt mig. Planen var att läsa teknisk fysik på Chalmers och sedan doktorera i matematik. Men när jag gjorde lumpen blev jag invald i Värnpliktsrådet och började intressera mig för politik istället. Efter det hamnade jag i Bryssel på praktik hos europaparlamentarikern Christofer Fjellner. Det var nästan bara jurister som jobbade där och det var tack vare dem som jag i sista sekund ändrade min högskoleansökan till juristlinjen. Jag tror jag fick iväg den på sista ansökningsdagen.

Henrik: G&D har utöver uppsatspraktik även ett uppsatsstipendium som jag ramlade över av en ren slump. Det var så jag började här. Jag såg annonsen på Juridicums hemsida på sista ansökningsdagen och sökte. Jag trodde att jag kanske var för gammal för att tilldra något intresse men jag blev utvald. Jag fick in en fot och efter att ha suttit i lokalerna och skrivit uppsats blev steget inte långt till anställning.

Stämmer verkligheten överens med den bild ni hade innan av en affärsjuridisk byrå?

Caroline: Nja. Innan jag varken hade suttit ting eller jobbat på byrå hade jag en bild av att man på domstol satt och knäckte på svåra frågor medan att på byrå, där prioriteras inte knäckande. Men det var ju precis tvärt om. I och för sig var jag ju på en tingsrätt – jag tror att man knäcker mer i hovrätten och såklart i HD. Jag upplevde att målen vid tingsrätten oftast avgjordes på bevisfrågor och att utredning och ställningstagande i rättsfrågor undveks. När jag kom till byrå fick jag redan första veckorna sätta tänderna i svåra frågor som var mycket mer komplicerade än vad som hade dykt upp i domstolen. Nu har vi fördelen att jobba på en advokatbyrå dit klienter vänder sig med svåra frågor och vill att allt ska vridas och vändas på.

Henrik, du har ju gjort en hel del innan, vad tycker du är den största skillnaden mot dina tidigare erfarenheter?

Henrik: Även om jag var någorlunda förberedd var den största omställningen för mig att inte ha någon kontroll över min egen kalender. Från att under det senaste decenniet ha styrt den helt och hållet själv till att nu inte ha en aning om hur mina timmar kommer att se ut från det att jag kommer in på morgonen till att jag går hem, om jag överhuvudtaget kan gå hem det här dygnet. Det bidrar till lite mer spänning i vardagen.

Jobbar ni mer än ni var beredda på?

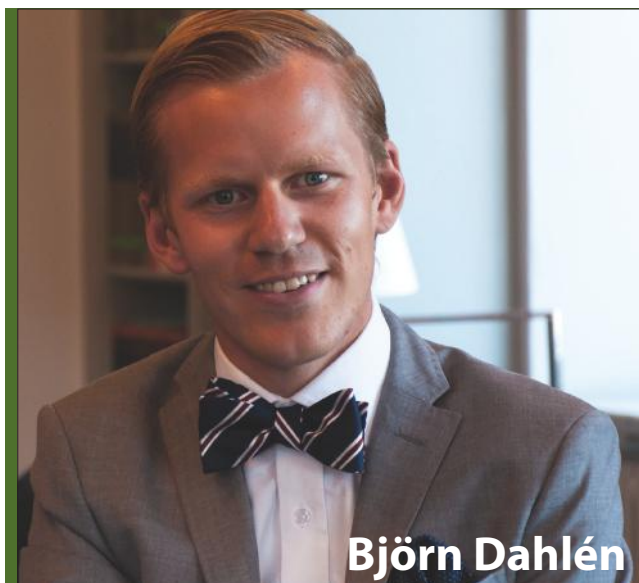
Katja: Man kan jobba mycket när det brinner till i projekt, i och med att vi jurister ofta får saker sist i ledet. Då blir det korta deadlines och man får jobba mycket för att man ska hinna klart och för att det ska bli bra. Men efteråt har man tid för återhämtning. Jag var nog medveten om att det inte är ett nio till fem-jobb.

Vad är det som skiljer G&D från andra affärsjuridiska byråer?

Caroline: I jämförelse med motsvarande byråer, är skillnaden att vi inte har vattentäta skott mellan de olika arbetsgrupperna. Som utgångspunkt är man med i flera grupper. Det finns möjlighet att vara med i bara en grupp och specialisera sig, men vi ser det som att vi blir bättre jurister i längden om vi är lite mer generalister från början.

Hur är det då att jobba i två verksamhetsgrupper samtidigt?

Katja: Jag tycker att det är jättebra för ibland kan det vara ganska lugnt i den ena gruppen. Exempelvis för mig som är i transaktionsgruppen, där arbetsbelastningen ofta är konjunkturkänslig. Då är det skönt att ha en annan grupp också. Jag tycker om att mina grupper både är sammansatta och skilda åt. När vi gör granskningar vid företagsförvärv till exempel, då kommer även den immaterialrättsliga expertisen in när vi tittar på företagets immateriella rättigheter och IT-system.

Björn Dahlén

Utbildning: Uppsala universitet (nionde terminen)
Erfarenhet: Europaparlamentet, praktikant, 2009
Statsrådsberedningen, brevsvarare, 2009-2012
Advokatfirman Vinge, Sommarnotarie, 2012
Just nu - uppsatspraktikant på G&D

PÅ GERMANDT & DANIELSSON ÄR DELÄGARNA OCH MER ERFARNA JURISTER NÄRVARANDE.
Uppsatspraktikanten Björn förklarar betydelsen av det som brukar kallas för senior attention:
"Tack vare det har jag undvikit fällor och att lägga tid på onödiga saker"

Henrik: En annan sak jag tror skiljer oss från andra byråer är att vi har en väldigt tät delägarnärvaro i våra projekt. Mer "senior attention" än kanske på andra stora affärsjuridiska byråer.

Björn: Ja, det är något som i alla fall jag har upplevt som väldigt värdefullt. Jag har tack vare det undvikit vissa fällor och att lägga tid på saker som är onödiga.

Caroline, du som har jobbat längst, vad är det bästa med jobbet på en affärsjuridisk byrå?

Caroline: Jag skulle säga att jobba med så duktiga människor och alla utmanande och roliga projekt. Ibland kan jag stanna

upp och förundras över att jag faktiskt får betalt för att göra det här. Jag har varit med om allt från att i samband med ett avtal i en affär undertecknades, spontant bli indragen för att tolka ett tacktal på franska av en afrikansk diplomat i vad jag tror var afrikansk lokal-TV, till mer vanliga transaktioner men där de inblandade har riktigt karismatiska och intressanta personligheter och bakgrunder.

Kan jobbet som affärsjurist leda till något annat i framtiden?

Caroline: Ja, det finns ju inga stängda dörrar egentligen utan allt beror bara på hur mycket du vill lägga ner i tid och eventuellt kanske backa i lön. Du kan bli bolagsjurist,

Katja Kulesch

Utbildning: Stockholms universitet (jur kand 2011)
Erfarenhet: Praktik på Legio Advokatfirma AB, 2010
G&D sedan 2011
Tips till nya biträdande jurister:
Var öppen och våga fråga om du känner dig osäker.

starta din egen advokatbyrå eller börja jobba på någon statlig myndighet. Det är ju också möjligt att hoppa på domstolsbanan eller sadla om och bli åklagare.

Finns det något särskilt som lockar i framtiden?

Henrik: Jag har ju redan gjort några karriärbyten genom livet så jag kör på här ett tag så får vi se. Jag har också lärt mig genom åren att inte planera så mycket för det blir sällan som man har tänkt sig. Det blir några bananskal här och där då man halkar in på grejer som inte var tänkta från början.

Caroline: I och med att jag har arbetat ett antal år är det klart att jag ibland reflekterar över vad jag ska bli när jag blir stor. Men jag tycker att det är superkul att vara advokat och rådgivare så jag kommer fortsätta med det i någon form. Jag tror i och för sig att jag skulle tycka att det vore kul att vara domare också.

Björn: Ja, jag är ju på jakt efter ett jobb så att... Jag ska bli klar med min utbildning först bara. *(*Björn har efter att diskussionen fördes fått anställning på G&D som biträdande jurist och kommer att börja i november.)*

Avslutningsvis, har ni några tips till studenter som vill in på den affärsjuridiska banan?

Katja: Jag hade inte läst någon specialkurs med inriktning affärsjuridik. Har du chansen och vet att du verkligen vill göra det här, då tycker jag att du ska passa på att specialisera dig lite.

Caroline: Intressant, jag tycker faktiskt tvärtom, att du bara ska läsa de specialkurser som du verkligen tycker verkar kul. Jag kan tycka att studenter som kommer hit på intervju ibland är för ambitiösa och har spenderat för mycket tid på att bygga CV. Höga betyg är en förutsättning men det behöver inte vara AB rakt igenom. Det är möjligt att komplettera med något annat spännande. Någon har kanske jobbat som dykinstruktör i Thailand, satsat på idrott på elitnivå eller något annat som visar på en hängivenhet.

Henrik Appelqvist

Utbildning: Stockholms universitet (jur kand 2012)
Handelshögskolan (Civilekonomexamen, inriktning finansiell ekonomi, 1994)
Manchester Business School, Manchester, England, 1994
Erfarenhet: ABB Asia Pacific Ltd (Hong Kong), trainee, 1994
ABB Project & Trade Finance (transactor), 1995-1998
ABN AMRO Bank NV, Stockholm Branch (Structured Trade Finance), 1998-2002
Hammarby Fotboll AB (VD), 2002-2008.
G&D sedan 2012
Tips till nya biträdande jurister: Tänk på att allt tar längre tid än vad du tror, i början bör man nästan alltid dubbla tiden.

Hur är man för ambitiös?

Caroline: För stressad tänker jag. När jag har suttit med i rekryteringsgruppen har jag ibland velat säga till vissa sökande: slappna av och tänk lite på vad som är kul också. Om du bara är tillräckligt driven så räcker det med hälften av alla de här engagemangen du har för att lyckas ändå. Jag kan känna att vissa gör saker mer för att bygga ett CV än för att de faktiskt tycker att det är kul och är engagerade i det.

Katja: Jag har ju varit precis tvärtom. Varje sommar jobbade jag på Gröna Lund och läste ingen extra kurs i affärsjuridik.

Caroline: Ja, och det gick ju fint ändå.

Björn: Juriststudenter är ju väldigt bra på att jämföra sig med andra istället för att fokusera på sig själva. De tittar på vad alla andra gör hela tiden istället för att se sin egen potential och vilka begränsningar de har, vad de bör jobba med själva. Det är bättre att titta mer inåt sig själv. Då kanske man blir mindre stressad.

Caroline: Ja, och ha inte för bråttom. Åk utomlands och plugga! Slappna av och gör roliga saker!

Julia Lodén

Gernandt & Danielsson

AAGAARD LOUISE
 AGNERLING GABRIELLA
 AL SAATI EDSMAN SELMA
 ALANIS PETRA
 ALDURÉN RIKARD
 ALLGURÉN KLARA
 ANAYA SOFIANE
 ANDERSSON EMMA
 ANDERSSON PONTUS
 AUVINEN MELINA
 BARKESTAD DAFNE
 BAUWENS CINDY
 BELLMAN ISAK
 BERG CHRISTINA
 BESKOW LINDA
 BJURLING WILLIS ISABELLA
 BJÖRKLUND SOFIE
 BJÖRLING CATARINA
 BLOM FREDRIKA
 BLOMBERG GUSTAF
 BOGEMYR CAROLINE
 BORGSTRÖM ANNIKA
 BRENGESJÖ EMIL
 BRONNER EMMELIE
 CALMTORP EMILIA
 CAN MATTSSON JACOB
 CARLÉN ANNA
 CLASÖ EVA
 DANIELSON MAX
 DAVID TORONJO CLAUDIA
 DAVIDSSON ESTER
 DAYANDA ALEXANDRA
 DEGEN LOUISE
 DOMENIE GERTRUDA
 DUNKER RICKARD
 ECKESTRÖM JOANNA
 EDSMAR SANNA
 EILERT SARA
 EISEN KATRIN
 EKMAN JOHANNA
 ENQVIST PERNILLA
 ERIKSSON HANNA
 ERIKSSON JOHN MARCUS
 ERIKSSON LINA
 ERIKSSON MAX
 ETZNER LISA
 EZELIUS ANNETTE
 FAXING INGRID
 FLODSTRÖM JONAS
 FORSBLAD LOVISA

FORSS NADJA
 FRANSSON MATTSSON EVELINA
 FRITHIOF MARIA
 FRÅNBERG MARLENE
 GAZETT NICOLE
 GERGI MOUSSA
 GONZALES GUARDA MARIA
 GRATTE KLARA
 GUNNARSON SARA
 GÅRE AMANDA
 GÖTH EMMA
 HALÉN JONAS
 HAMIDI LINDA
 HANSER GUSTAV
 HARO ANN-MARIE
 HASSELBERG SIGRID
 HEIKKILÄ LINDA
 HELAWI NOOR
 HELLE AXEL
 HELLQVIST LOVISA
 HORT JOSIA
 HULTSBERG CARL
 HYLÉN-CAVALLIUS LYDIA
 HÄGGLUND INGRID
 HÖGLUND CECILIA
 HÜBINETTE MALIN
 INGVARSON JONAS
 ISELE TERESA
 JAKTELIUS FERM ALEXANDRA
 JOHANSSON ANTON
 JÄRKEBORN CHRISTOFFER
 JÖNSSON MAGNUS
 JÖNSSON MATS-JOHAN
 KADAR LINDA
 KAPPFJELL-LI LILL TOVE
 KARVAHALL CHRISTINA
 KERSTINSDOTTER REB
 KESSLER ALEXANDRA
 KHOSRAVI DOUST MOHAMMAD
 GOLKO
 KILUK GABRIELLA
 KRASNIQI SOFIE
 KÄKELÄ MILLA
 KÄLLSTRÖM ELLEN
 LAMRIN MIKAELA
 LANGÉEN CARL JOHAN RICHARD
 LARSDOTTER JOHANNA
 LARSSON SARA
 LEGGE MARIA
 LEXHED JIMMIE

LIDBERG KRISTINA
 LINDGREN FREDRIK
 LINDGREN JESSICA
 LIPPONEN MATILDA
 LORD SOFIA
 LUND ISA
 LUNDBERG ALEXANDER
 LUNDBERG KARIN
 LYBERG MADELEINE
 LYNNE WANDT CHRISTIAN
 MADZAR SASHA
 MAGNUSSON MARI
 MALMBERG ANNA-LISA
 MANSFELD HENRIK
 MELLBIN STEFAN
 MELLSTRÖM HELENA
 METZ LUDWIG
 MONTERO CANCHAYA GISELA
 MÄRLIN CHRIS
 MÅRD ANNA
 MÖLLER MALIN
 NIELSEN ISABELL
 NILSSON HELENA
 NILSSON LINN
 NOORY MARJAN
 NORBERG HANNA
 NORMAN AMANATIDOU MARIA
 NORMAN ANN
 NYGREN ANNA
 NYGREN JOHANNA
 NYSTRÖM ANNA
 ODELID JOSEFIN
 OHLSSON ALICE
 PALMQVIST SOFIA
 PETROVA OLGA
 PETTERSSON ANNETTE
 PETTERSSON ERIK
 PETTERSSON SARA
 PINO MÉNDEZ MATIAS
 GUILLERMO
 RHODIN EDLUND MAX
 ROSENQVIST OLGA
 RUNDSTRÖM JOSEFIN
 RÖNNE-PETERSEN BENJAMIN
 SABELSJÖ LISA
 SAMUELSSON ERIKA
 SANDÉN LISA
 SCHERLING CARL-PHILIP
 SEDERSTRÖM LINN
 SEGENMARK FRIDA

SENDI VIAN
 SHAMOUN KATARINA
 SHAO JULIA
 SKARPSVÄRD MARCUS
 SKOG ELIAS
 SOLIMANI PENDAR
 STEGE CHRISTOPHER
 STELLING JULIA
 STENINGER MAGNUS
 STRAND JOACHIM
 STRÖMBERG EMILIE
 STUCKI EMMA
 STYRLANDER FREDRIK
 STÅHL VIGGO
 STÅHLNACKE JOHANNES
 SVENSSON LYDIA
 SVENSSON MARIA KRISTINA
 ELLINOR
 SVENSSON TOVE
 SZABO HANNA
 SZYDLOWSKI MARTIN
 SÖDERBERG EMELIE
 TELG AMANDA
 THORELL PHILIP
 THORLEIF EMELIE
 TILLKVIST EKMAN MATTIAS
 TULLBERG MAX
 UTAS VIKLUND CASSANDRA
 VALENTIN MARTINA
 VIDELL FELICIA
 VIDÉN SAMUEL
 VIKBLADH HELENA
 WAHLUND MAGNUS
 WAJNGOT AVITAL
 WALL CAMILLA
 WALLMAN DAVID
 WENEHULT PETTER
 WIGFELDT BO
 WOODS FREDRIK
 ZETTERBERG LIZA
 ZETTERSTRÖM SARA
 ZIVOJINOVIC HANNA-MARIJA
 ÅBLAD KARIN
 ÅHLUND JOSEFINE
 ÅKERLUND TOMAS
 ÅSÉN NINA
 ÖD ÖSTERMAN TOBIAS
 ÖHMAN PÄR

Linklaters

Advance your career.

Vill du göra karriär på den ledande globala advokatbyrån i Norden? Såväl globalt som på den nordiska marknaden är vi regelbundet involverade i de största och mest komplexa affärsjuridiska uppdragen. En förutsättning för detta är vårt sätt att arbeta integrerat i gränsöverskridande team.

Linklaters stockholmskontor rekryterar löpande biträdande jurister till vårt **Junior Associate Program** med start två gånger per år. Inom ramen för programmet får du prova på verksamheten i tre olika arbetsgrupper under det första året. Vi söker dig som är nyutexaminerad från juristutbildningen och som har ett genuint intresse för affärsjuridik tillsammans med ett utpräglat kommersiellt tänkande och klientfokus. Du har även mycket goda akademiska meriter.

Vi kan erbjuda dig mycket goda utvecklingsmöjligheter i en internationell och utmanande arbetsmiljö där du får arbeta tillsammans med skickliga och engagerade kollegor. Läs mer om tjänsterna på vår **hemsida** där du också kan söka direkt online.

Linklaters lämnar juridisk rådgivning till världens ledande företag, finansiella institutioner och statliga organisationer i deras mest komplexa transaktioner och ärenden. Med 27 kontor i de främsta affärs- och finanscentra, levererar Linklaters en unik service till klienter över hela världen. Linklaters är den enda ledande globala advokatbyrån med lokal närvaro i Norden.

www.linklaters.com/JoinUs

www.facebook.com/LinklatersSweden

Posttidning B

Avsändare:

Juridiska Föreningen vid Stockholms Universitet

Box 500 84

114 18 Stockholm

En bra start på **KARRIÄREN**

Vinge är en av de största och mest framgångsrika affärsjuridiska advokatbyråerna i Norden. Att arbeta för Vinge är utmanande och tillsammans med erfarna kollegor kommer du att hjälpa våra klienter till framgångsrika affärer.

Nyckeln till vår framgång är skickliga jurister och vi arbetar målmedvetet med att vara ett självklart val för duktiga medarbetare som vill utvecklas och göra en framgångsrik karriär som affärsjurist.

Välkommen till Vinge!

Följ Vinge på facebook och håll dig uppdaterad om allt ifrån lediga tjänster och praktikplatser till eventinbjudningar och aktiviteter.

www.facebook.com/vinge.se

STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ HELSINGBORG BRYSSEL HONG KONG SHANGHAI

www.vinge.se

VINGE